

הערות: אלוף שמואל גרונן

- היו"ר אגרנט: מה שם העוזר שלך, המופיע כאן?
- י. בינור: סרן יובל בינור.
- היו"ר אגרנט: אלוף גרונן, אתה ממשיך את עדותך.
- ש. גרונן: דבר ראשון אני מבקש לחקן עדות שנחתי בפעם הקודמת בתשובה לשאלה: מי מסר לי ב-2 לחודש את נושא הכוננות בכבוקר? זה לא היה קצין אג"ם אלא הקמ"ן. זה לא היה קצין אג"ם סגן אלוף, עכשיו אלוף משנה שי תמרי, אלא קצין המודיעין דוד סגן אלוף דוד גדליה.
- לסקוב: זה היה כלילה של ה-1 לחודש?
- ש. גרונן: בין הראשון לשני לחודש.
- היו"ר אגרנט: הוא שהודיע לך על נושא הכוננות?
- ש. גרונן: על נושא הידיעה שהיום תהיה התקפה, בין ראשון לשני, זה היה הקמ"ן.
- יריין: זוהי הידיעה של איך פחאוס עלה על דעתך לחקן זאת?
- ש. גרונן: שאלתי את שניהם. אבל הוא לא זוכר מי אמר לו. זה היה איש מאמ"ן במטכ"ל. הוא לא זוכר מי אמר לו.
- היו"ר אגרנט: מי לא זוכר?
- ש. גרונן: הקמ"ן. אני נשאלתי מה היה המקום שהודיע, ממי זה נבע.
- היו"ר אגרנט: עכשיו אתה אומר שזה היה קצין המודיעין גדליה.

ועדת החקירה - 20.2.74
ישיבה פ"ד בבוקר

הער: אלוף ש. גונן

זו היחה יוזמה שלך לברוך|זאת?

ידין:

כן. אני אז אמרתי שיובל מוסר לי שזה היה קצין אג"ס.

ש. גונן:

קיבלת זאת מפי גדליה.

היו"ר אגרנט:

הופיע בפנינו שי חמרי. שאלנו אותך על כך, והוא אמר

ידין:

שאיננו זוכר.

זה לא הוא, פשוט. דיברתי עם שניהם. ביררתי. האיש שמסר

ש. גונן:

לי הוא גדליה. הוא העיד שהוא מסר, אבל הוא לא זוכר מי

אמר לו.

ביררת זאת מפי שניהם?

היו"ר אגרנט:

כן.

ש. גונן:

אמשיך בעדות על תקופת הכוננות. אנסה לקצר, כי אני מתכוון

היום להשאיר את החיכים, ואפשר יהיה לקרוא.

איזה יום?

ידין:

2 באוקטובר.

ש. גונן:

זה הרבה חומר?

היו"ר אגרנט:

אמסור מעט. אמסור דברים עיקריים. נתבקשתי לנסות לצמצם,

ש. גונן:

או שאחם מעדיפים שאקרא הכל.

היינו מעדיפים שתמסור לנו על החל משבת בבוקר. היינו רוצים

היו"ר אגרנט:

להגיע לשבת בבוקר, או ליום ששי בבוקר.

4712

אד

ועדת החקירה - 10.2.74
ישיבה פ"ד בבוקר

הער: אלוף ש. גונן

ש. גונן: אני אחיל ביום ששי, אולי רק נקודה אחת: ב-2 כלל להודש
אנחנו הורדנו פקודה לאוגדה 252, למרחב שלמה, לעשות
רענון של פקודה שובך-יונים.

ידין: אני מבקש לחזור לענין הקודם. מתי ביררר עם שי המרי
ועם גדליה את הבעיה? מתי זה היה בערך?

ש. גונן: העדתי כאן לפני שבוע וחצי. אחרי יום-יומיים.

אני מגיע ל-5 לחודש, יום ששי, ב-0545 אנו ביקשנו
מרמ"ח מבצעים לעשות ביטול חופשות כללי בפיקוד הדרום, וקיבלנו אישור. הפרטים
הם שקצין האג"ם צלצל אלי ומסר לי על איזה שהן אתראות מהקו. קצין אג"ם של
הפיקוד. (היו "ר אג"ם: שלך?) כן.

הינ"ר אגרנט: מסר לך אתראות מן התצפיות?

ש. גונן: אמר לי שהוא ביקש מראש מחלקת מבצעים כמטכ"ל ביטול
חופשות, וראש מחלקת המבצעים לא אישר. אמרתי לקצין
האג"ם שיגיד לו, שאם הוא לא יאשר - אאלץ לפנוח לרמטכ"ל. אז הוא אישר.
זה היה בסביבות 5.54 בבוקר, ביום ו', 5 לחודש.

באותו יום 5 לחודש 06.20 - הגשנו דרישות לאג"ם מבצעים,
שהם היו זינור ותחמוש כל הסנקים בסיני, זאת אומרת להכניס ציוד ולהכניס חמושת
לכל הסנקים בימ"ח בסיני, בכיר-חמדה. החשובה היתה: לזווד - כן; חמושת - לא.
ביקשנו הורדה מיפקדת חטיבה 460 לרפידים. זה ביה"ספר לשריון, שהמספר שלו 460.

לסקוב: מאיפה?

ש. גונן: מג'וליס. מיפקדת חטיבה והחטיבה. זה אושר.

ועדת החקירה - 10.2.74
ישיבה פ"ד - בבוקר

הערד: אלוף ש. גונן:

אינני מבין. זו היחה לוזמה שלכם? ידין:

ש. גונן: כן.

זה היה ממילא צריך להיכנס במקום חטיבה 7. ידין:

זה היה לפני שהוכרזה כוננות ג'. כוננות ג' הוכרזה כצהרים. ש. גונן:

להוריד אותם לאן? הינ"ר אגרנט:

לסיני. זה אושר. ש. גונן:

ביקשנו חוספה גדוד ארטילרי - לא אושר. אני מדבר על
6.20 בבוקר. חלק מהדברים אושרו אחר-כך. עיכוי מערך ההתראה בנחל ים - לא אושר.

רציתם מכ"ס? לסקוב:

כן. (הזכרתי שהיו שנים, אחד בנחל-ים, ואחד ב...) ש. גונן:

ביקשנו שיחננו כוננות לכוה "בישוף". כוח "בישוף" - זה כוח

של בה"ד 1, שצריך היה לתפוס את המיצרים. ביקשנו מאג"ם מכצעים שיחננו לו להיות
מכן לתפיסת מיצרים. לא אושר. (ידין: לא אושר?) לא אושר בבוקר.

איזה מין כוח הוא זה? הינ"ר אגרנט:

כחכנון אופרטיבי של שובך-יונים יש כוח שהקוד שלו הוא ש. גונן:

"בישוף", והוא צריך לתפוס את שני המיצרים. זה בה"ד 1.

קורס קצינים. לחודש הזה היה מיועד לכך קורס קצינים. הוא לא כפוף לפיקוד
דרום, אלא למטכ"ל.

הינ"ר אגרנט: אלה רק קצינים?

ש. גונן: צוערים.

הינ"ר אגרנט: קצינים בטנקים?

4714

אד

ועדת החקירה - 10.2.74
ישיבה פ"ד בכוקר
העד: אלוף ש. גונן

ש. גונן: לא, כל הקורס, כביה-ספר לקצינים יש שלושה סוגי קורסים:

חיילות לא אג"מיים, חיילות כן אג"מיים, וח"ר. צאצא

תוספת תוספת של שתי פלוגות חי"ר - לא אושר.

ביקשנו תוספת של שתי פלוגות חי"ר - לא אושר.

ביקשנו 2 סנקי גישור ו-4 סנקי דחפור לגזרה הצפונית..

זה בשביל צפניה, אם אחס זוכרים, "צפניה" זה כיכוש החלק המזרחי, זה לא אושר.

תוספת של 2 קשתות, "קשתות" זוהי מכונית שיש עליה רדאר

שמגלה אנשים, זה לא אושר.

תוספת 11 צוותי סנקים למרחב שלמה, אושרו רק חמשה.

אושרו 5 צוותים סדירים.

- רדאר -

ביקשנו עיבוי מערך ההתראה האווירי/באזור חמאם-פארון.

זה שייך למרחב שלמה, זה לא אושר.

זה בקשר לכוקר, אחר-כך הוצאנו ביקורות לבדוק את הכוונות

כמרחב החעלה, נבדקו כאן מעוזים וחעוזים, בסך-הכל הביקורת הייתה חיובית.

מה פירוש "חיובית" ?

הי"ר אגרנט:

יש כאן כל הדו"ח של הביקורת.

ש. גונן:

כלומר, שזה בסדר, אני מבין.

הי"ר אגרנט:

פחות או יותר בסדר. היו הערות לחיקון.

ש. גונן:

כאיזו שעה?

ידין:

הביקורת הייתה ב-5 לחודש לשעה..

ש. גונן:

דו"ח של הביקורת.

ידין:

4715

אד

- 70 - 66 -

ועדת החקירה - 10.2.74
ישיבה פ"ד בבוקרהער: אלוף ש. גונן

הביקורת נערכה כ-5 לחודש.

ש. גונן:

ההון"ח ממת?

ידין:

יצא באוחו יום,

ש. גונן:

ככמה מעוזים מחוץ כלל המעוזים היחה ביקורת?

לנרני:

מעוז אחר, שני מעוזים, שלושה מעוזים, פלוגת סיור,

ש. גונן:

ביצוע סיור בוקר. די הרבה בשביל יום אחד.

מעוז "פורקן", מעוז "גוזל", מעוז "מצווה", סוללח 155 ליד "מצווה",

פלוגת סיור, ביצוע סיור סוללה בוקר.

איפה זה "פורקן"?

ידין:

(מראה על המפה) - איסמעיליה. "מצווה" זה למטה.

ש. גונן:

כמה מעוזים ?

היו"ר אגרנט:

שנים.

ידין:

זהו הרוחב של גיזרת הביקורת (מראה על המפה).

ש. גונן:

גיזרה מרכזית ודרומית, בעיקר.

אחרי-כן - שא.

גדוד ארטילריה בעורף, גדוד טנק בעורף, גדוד 79. גם בעורף - בביר תמדי וכרפידים.

אמרת משהו על פלוגת סיור.

היו"ר אגרנט:

פלוגת סיור של חטיבה 14. נבק עם המ"פ והקצינים ב-52

ש. גונן:

בהעוז "מצווה" אם הם בקיאים ב"שובך יונים", והדו"ח

אומר שכן. נבדק אב"ך. אם אתם רוצים, אני אקרא את כל הדו"ח.

לא, אתה חיתן לנו את המסמך?

יריין:

כן. אני משאיר את זה. סך הכל הדו"ח יובי. את הביקורת
-שהוא הסדיר בחטיבה-
עשתה חטיבה 600, סגן מפקד חטיבה 600/עשה את הביקורת.

ש. גונן:

אנחנו שולחים יחידות אחרות לערוך את הביקורת.

מי זו?

יריין:

זו אחת היחידות של 143. הסמחט של החטיבה עשה את

ש. גונן:

הביקורת. בצהרים היה דיון מט"ל בנושא הערכת מצב ואני

מסרתי מה נאמר שם בדיון, כאשר ציטטתי את הסטנוגרמות. כתוצאה מהדיון הוכרז מצב כוננות

ג'. מצב כוננות ג' בפיקוד הדרום הוכרז ב-5 שעה 1200. הישיבה היתה ב-12.30 או 1

בצהרים. חזרתי לפיקוד.

מתי?

יריין:

לא רשום מתי חזרתי, אבל ישיבת מטה התחילה ב-15.30.

ש. גונן:

במטה שלך?

יריין:

כן. ב-15.30 התחלתי ישיבת מטה אחת ובלילה עוד אחת.

ש. גונן:

בישיבה דיברנו על כוננות לבלימה, ואני אשאיר כאן את

הפירוט בכדי לא להלאות את הועדה. פשוט, מצאנו חלק קסטה. אנחנו בדרך כלל היינו

מקליטים ישיבות מטה. אז מצאנו קסטה שחלק מהישיבה מוקלט. הקסטה השניה חסרה. אנחנו

כאן רושמים כל מה שיש בקסטה ואנחנו מוכנים גם להביא את הקסטה. במקרה מצאנו אותה,

כי היחר אינס.

אתם רשמתי את הכל?

היו"ר אגרנט:

רשמנו את הכל. פשוט פיענחנו את הסרט ואנחנו מבינים
במסמך את הפיענוח של הסרט.

ש. גונן:

אני ראיתי, דרך אגב, שאתה הגשח לנו הקלטות לשלבים היותר
מאוחרים. הקלטות אלה בידו מי נמצאות עכשיו?

ידין:

אלה סרטים. זה קסטה. ההקלטות של המלחמה בסרטים, שהעתק
אחד נתתי מיד לענף היסטוריה, העתק אחד אני שומר בסייף

ש. גונן:

והעתק אחד - אני מביש.

יש שלשה העתקים?

ידין:

4 העתקים.

ש. גונן:

אתה העתקים שמושמעים לציבור גם כן? זה מושמע באיזה שהוא
מקום, חוץ מכפיקוד בנוכחותך?

ידין:

זה מושמע הרכה אצלנו. את הדוחים של הימים האלה - הרכבנו

ש. גונן:

צוותות בכל כמה ימים. הצוותות האלה רובם כבר השתחררו

והם קבלו כל אחד את הקסטות הרלבנטיות, ולא היה לנו פיקוח. אני מתאר לי שחלק מושמע.

העתק אחד אצלך?

היו"ר אגרנט:

העתק אחד אצלי.

למאמץ ש. גונן:

אני לא מבין. יחכן שהקסטות האלה מוקלטות בחוץ? בבתיים?

לסקוב:

אין לי על זה פיקוח. חלק מהסרטים בכלל חסר ואני יודע

ש. גונן:

שהקליטו.

אינני מבין איך אין לך פיקוח על זה.

לנדאו:

יש לי פיקוח על האורגינל שאני שומר אוחז.

ש. גונן:

הלא בודאי ההעתקים געשו בהוראתך, מפני שזה חומר שלך, אז

לנדאו:

אתה צריך לנקוט אמצעים כדף להבטיח שזה לא יושמע בבתי

ישראל:

אני לא אומר שזה מושמע. אני אומר שזאת אפשרות. אם אתם

ש. גונן:

ועדת החקירה 8 10.2.74
 ישיבה פ"ד - בקר
 אלוף ש. גונן

שואלים, בטח אתם חושבים שזה מושמע. אם כן, אני יכול לשים על זה יד. אני פשוט לא ער לזה.

מלבד ההקלטות האלה יש עוד העתקים?

היו"ר אגרנט:

אפשר לעשות העתקים מהעתקים.

לנדאו:

אתה אמרת שהעתק אחד נחת?

היו"ר אגרנט:

יש העתק אחד בענף היסטוריה, אחד בסייפ אצלי. בבנק אני מחזיק

ש. גונן:

ואחד אצלך עכשיו?

היו"ר אגרנט:

אחד - עובדים עליו, במשרד.

ש. גונן:

בחזר העדות שלך? אני רוצה להבין מה שאתה אומר, אתה אומר

היו"ר אגרנט:

עובדים עליו.

עובדים - ז"א שזה הסחוב בין הצוותים שעשו את הריכוז של

ש. גונן:

ימי המלחמה. הרכבתי צוותים. קבלתי אנשים מאכא, אנשים

מפיקוד הדרום בדרך כלל, שישבו והרכיבו מהקלטות בזמן האירועים את ההתפתחות של ימי המלחמה. את החומר הזה אני מביש לוועדה.

אתה מחזיק את זה בבנק בסייף, סייף שלך או של צה"ל?

נבנצאל:

לא, שלי.

ש. גונן:

אתה חופשי לקחת סייפים של המדינה לסייף?

נבנצאל:

אני סבור שכן. אני הגשתי הרי תלונות נגד האלוף שרון

ש. גונן:

וזאת בעצם ההוכחה המשפטית היחידה שיש לי.

אתה לא זקוק לאישור להוציא חומר של המדינה לסייף פרטי?

נבנצאל:

אני צריך לשאול את זה מבחינה חוקית. אני לא יודע, אני סבור

ש. גונן:

שכן.

לצאצא שבעל חפיק יקח לסייף הפרטי שלו? - אני לא רוצה לקבוע

נבנצאל:

אני מעורר את השאלה.

אני מודה על השאלה. אני אשאל את הפרקליט הצבאי. אם הוא

ש. גונן:

4719

יגיד לי להחזיר - אני אחזיר.

זה חל גם על חומר דוקומנטרי אחר.

נבנצאל:

לא, רק את ההקלטות. כל החומר הדוקומנטרי האחר הוא בצבא.

ש. גונן:

רק ההקלטות.

כל ההעתיקים?

מבנצאל:

בטח. אני באמת אשאל גם את הבטחון, אני לא סכור שזה חסוי. זה כו

ש. גונן:

מעשה שהיה.

לפי בטחון שדה זה חסוי.

לסקוב:

אני אשאל. אם אסור - אני אפקיד את זה בהיסטוריה.

ש. גונן:

אתה אומר שמצאת קסטה אחת. לא מצאת את יתר הקסטות.

ידין:

כן, אבל העיקר ישנו.

ש. גונן:

אתה מביש את זה?

ידין:

כן.

ש. גונן:

אולי רק תגיד לי: אתה אומר שדיברתם על כוננות לבלימה, מה בקסטה הזאת, בחומר הרלבנטי של כוננות לבלימה? מה זאת אומרת

ידין:

בלימה?

למשל, מעוזים. להגביר את העירנות במעוזים בלילה.

ש. גונן:

ביחס להקלטות - אתה דיברת על זמן המלחמה. חוץ מזה אתה עכשיו

הינ"ר אגרנט:

מדבר על מה שעשיה קודם.

בקסטות.

ידין:

מה הייתה השאלה שלך?

הינ"ר אגרנט:

הוא אומר שבישיבה ב-15.30 דיברו על כוננות לבלימה. הוא אמנם

ידין:

ישאיר לנו את כל החומר, אבל רציחתי שיפרט לנו למה הכוונה

בבלימה. הוא מחיל לפרט עכשיו. להגביר את הכוננות במעוזים בלילה -

עמדת נ.מ. נוספת בכל מעוז. היה איסור לגייס מילואים כיום ששי

ש. גונן:

ביקשתי מקצין המודיעין לקרוא לתצפיות ארוכות הטווח, שהם אנשי מילואים בהתנדבות, חלק מהם הסכים לבוא, חלק לא. בפיקוד יש יחידת מילואים של תצפיות ארוכות טווח.

לא ברור לי - מול מה הכוונות הזאת? לסקוב:

הוכרז כוונות ג'. ש. גונן:

אני מבין שזו כוונות ג'. לסקוב:

עשינו בדיקה עצמית. ש. גונן:

אני מבין שזו כוונות ג', אבל מול מה כוונות ג'? לסקוב:

עשינו בדיקה לעצמנו בלימה - אני אעבור על הפרטים ואם ש. גונן:

אנחנו מוכנים לעבור להתקפה. בדקנו את עצמנו, זה סוג של

צ"ק ליסט. לאייש את החמ"ל. החמ"ל בפיקוד לא עובד בשיגרה, לאייש את החמ"ל שיתחיל לעבוד. לעשות נוהל קרב ל"צפניה" עד רמת מגדים, באוגדה 252.

כנוהל קרב "צפניה" 252 - מי משתתף בצפניה מהאוגדה, מהכוחו ידין:

של האוגדה?

אחת משתי החטיבות. ש. גונן:

אחת משתי החטיבות העורפיות. ידין:

בדרך כלל, זאת שכרזרבה. ש. גונן:

את 401 בדרך כלל היא קראה? ידין:

לא, את שבע. ש. גונן:

אבל שבע לא היתה. ידין:

אז 460. ש. גונן:

אחם קבעתם את זה? ידין:

אני לא יכול להגיד לך, אינני זוכר. אין לי מסמך על זה. ש. גונן:

אני צריך להסתכל בתיק.

אחם ריעננתם בקסטה אם יש זכר לזה, אם ריעננו את נוהל ידין:

הקרב לצפניה?

ש. גונן: לא, לא ריעננו. נתנו הוראה ל-252 לעשות ריענון.

לסקוב: בישיבת מטה, אחרי קבוצת פקודות, יצאה פקודה ל-252 לרענון?

ש. גונן: אני לא יודע אם יצאה פקודה.

לסקוב: ז"א עברת על הצ'ק ליסט של המטה בעצמן, בלי שיצאו פקודות?

היו"ר אגרנט: זה בשיחת טלפון או מה?

ידין: זה דיון במטה שלו.

לסקוב: זה דיון מטה, זה לא יצא.

ידין: מה יש לך?

היו"ר אגרנט: מקודם אמרת "הורינו".

ידין: הוא מתקן את זה.

ש. גונן: קיבלתי דו"ח שהדוברות כשביל צפניה לא תקינות, נתתי הוראה לתקן מיד. להשיג חלקים. אנתנו לפני כמה ימים הנחנו את גשר הגלילים, זה אותו גשר שאחר-כך השתמשנו בו לצליחה במלחמה, נתתי הוראה לזרז את ההרכבה שלו. השיטה היא שמביאים את הגלילים, שהם גדולים מהם מפורקים וצריך להרכיב אותם. נתתי הוראה לזרז את ההרכבה. זה לא שייך לצפניה, זה שייך ל"אבירי לב".

קיבלתי דו"ח שיש תותחים מקולקלים. נדמה לי שעל המאזן יש סיפור ארוך. נתתי פקודה למפקד התותחנים הפיקודי לדאוג מיד שיחזרו את התותחים המקולקלים. כי בדרך כלל בשיגרה התותחים נכנסים לסדנא ויש תור של תיקונים. נתתי אפילו הוראה להוריד מאזנים ^{בתותחים} ~~במאזנים~~ ~~במאזנים~~ ולתת עדיפות ראשונה לתותחים שלמטה בסיני. ז"א - לא לעבוד בנוהלים הרגילים שבסדנאות. זה נקרא "קניבליזציה" וזה אסור לעשות.

ועדת החקירה - 10.2.74

לפני כן א.ש.א

ישיבה פ"ד - בוקר

א.י.

העד: אלוף שמואל גונן

- יו"ר אגרנט: נתת הוראה להוריד ולהחליף?
- אלוף גונן: כן. לתת עדיפות לתוחמים הסדירים. נתתי הוראה למטה להוציא פקודה להעמיס תחמושת עם דרגים. אמרו לי שאין נהגים אז אמרתי להוריד את כל צמאי נהגי המפקדים מצו הצמודים, את כל הנהגים הצמודים של המפקדים.
- יו"ר אגרנט: להעמיס תחמושת?
- אלוף גונן: בכדי להעמיס תחמושת על הדרגים.
- יו"ר אגרנט: וכל אלה רשום בסייפס האלה?
- אלוף גונן: כן. אם אחם רוצים לשמוע על צפניה - אז שי אומר לי "רציח לדעה עוד בבר אחד מה זה נקרא כוחות לצפניה. כוחות לצפניה זה מכחינה שריון חטיבת חש"ן שלשה גדולים...."
- ידין: זה הוא אומר לך?
- אלוף גונן: זה הוא אומר לי, כן.
- יו"ר אגרנט: הכוחות לצפניה הם מה?
- אלוף גונן: מכחינה שריון זה חטיבת חש"ן של שלשה גדודי טנקים יש לנו זאת אומרת אחת מהחטיבות העורפיות (חטיבה עורפית של האוגדה)
- ידין: זה 401? כן?
- אלוף גונן: לא זה עורפית של האוגדה א זה לא 401, זה 460.
- ידין: 401 זה לא של האוגדה?
- אלוף גונן: כן, אבל כשיש שובך יונים היא לא עורפית היא יורדת לגזרה הדרומית.
- ידין: אבל ששהוא אומר חטיבה עורפית של האוגדה למה הוא מחכוון?
- אלוף גונן: זה כבר אנו יודעים ש-460 יורד. זה צריך לשאול, אני כבר לא זוכר מה היה, זה לא רשום.

4723

- 82 -

ועדת החקירה - 10.2.74

א.י.

ישיבה פ"ד - בוקר

העד: אלוף ש. גונן

אלוף גונן: עכשו אני אומר לו: אז התן לאלברט לעשות מעקב על

זה, אולי מעקב זה טעות. קמ"ן אומר לי: צריך להודיע להם באיזה רמה בנוהל קרב?

אני: כמו שהיה עד עכשו - מג"ד. זאת היחה השיחה בדיון המטה.

ידין: אני רוצה לחזור לחטיבה הערפית של האוגדה. מה שי

מתכוון באותו יום שישי ב-1530 כשהוא אומר החטיבה הערפית של האוגדה. אני מכין

שבוקר אצא החחילה להגיע חטיבה של בי"ס 460 כשהוא אומר החטיבה הערפית של האוג'

למה הוא יכול היה להחכוון?

אלוף גונן: זה צריך לשאול אותו אני לא זוכר. אני מתאר לי,

הגיוני שזה 460.

ידין: * למה?

אלוף גונן: כי 401 קשורה לשובך יונים.

ידין: זה קשור לשובך יונים אבל המושג חטיבה עורפית

של האוגדה זוהי החטיבה שנמצאת.. כי אני מכין שחטיבה 7 לא היחה תחת פיקוד של

האוגדה?

אלוף גונן: לא בכוננות היא עוברת.

ידין: בכוננות כן אבל במצב הנורמלי לא. לעומת זה החטיבה

הזאת בחלקה נמצאת תחת פיקוד הגי"ש אבל היא קשורה אליו או לא, מה זה חטיבה צפצפת

ערפית של האוגדה?

אלוף גונן: חטיבה 7 היה בסיני רק גדוד אחד, בימים כחיקונים,

עד שהיא עלתה לצפון. הגדוד הזה לא היה כפוף לאוגדה. 401 כשהיא בעורף כן כפופה

לאוגדה ולא כפופה לפיקוד.

ידין: נכון, לכן חטיבה ערפית של האוגדה מחקבל על הדעת

שהוא שי, התכוון ל-401.

אלוף גונן: ב-1530 כבר ידענו שבי"ס יורד חלקו כבר הגיע.

4721

ועדת החקירה - 10.2.74

ישיבה פ"ד - בוקר

הער: אלוף ש. גונן

א.י.

יריין: אילו הוא היה בא ואומר: אני מציע לתת לו,

לצפניה, את 460 אני מבין. אבל אם הוא אומר בשלב זה, שי, חסיבה עורפית של האוג' למה...?

אלוף גונן: אני מוכרח לברור.

לסקוב: לא ברור לי עוד וזה ודאי חסביר אחר כך לקראת

מה הכינוי מצב ג' מצב ג' לא נוכח רק כלפי פנים. ב) אם אתה אומר לעדכן או לעשות נוהל קרב לצפניה 252 האם אתה גם קבעת תאריך למתי זה צריך להיות?

אלוף גונן: לא לא.

לסקוב: אתה אמרת שכראשית השבוע או שבוע לפני כן בלאו

הכי נתת הוראות לעדכן את כל התכניות המבצעיות ואתה ציפית ביום חמישי זה שהיחידות של הפיקוד יבואו אליך ויגידו לך איך ^{בעדכון} ~~תארגן~~ נעשה ויש דווה מ-252 כולם שהם עוסקים בעדכון תכניות. כלאמר צפניה זה אחת התכניות שהן בלאו הכי מעודכנות. אם אתה עושה "סינגלינג אוט" של צפניה לנוהל קרב ל-252 אתה בודאי היה לפניך איזה שהוא תאריך שעד אז נוהל קרב הזה צריך להיות "און".

אלוף גונן: לא היה תאריך. אני ציפיתי לעדכון תכניות עד.

ל-8 באוק' נדמה לי. אני העדתי על זה בפעם הקודמת. אני כאן רוצה להבהיר משהוא אני בשעה הזאת ביום שישי לא יודע ולא חושב שמחר תהיה מלחמה.

לסקוב: אני שואל על מה מצב...?

אלוף גונן: אני לא חושב שקבעתי עיתוי אבל אני מניח שזה

היה למיירי. אולי נמצא זאת בצפניה...

לסקוב: יש אבחיל, יש אבירי לב וכו' מכל התכנית

שמעוכנים, דוקא את צפניה ?

אלוף גונן: לא רק.

עכשו אני מדבר רק על זווץ שתי סוללות 175 מ"מ

אם אני אמרתי בפעם הקודמת שהעלן את הצוותים של שתי סוללות 175 מ"מ לצפון אז

ועדת החקירה - 10.2.74

.א.י.

ישיבה פ"ד - בוקר

העד: אלוף ש. גונן

בקשתי ותוך כדי הישיבה ניתן אישור מאג"ס/מבצעים לזווד זאח אומרח להכין את שתי הסוללות של 175 מ"מ ברפידים עם כח האדם של הסוללה הסדירה שנשארה.

ידין: זה עדיין הכל באותה ישיבת המטה?

אלוף גונן: הכל באותה הישיבה. נתתי הוראות ^{לארגון} ~~לאמצע~~ החפ"קים

לפיקודים. זה לא רשום לי אבל אני זוכר שאשרתי לקצין הקשר גיוס מילואים אנשי קשר בלי אישור של אג"ס/מבצעים ועכשו אני יודע שזה לא כוצע.

לסקוב: באוחו זמן כמה ימי מילואים בלתי מנוצלים שהיו לך

כתקציב עמדו לרשותך?

אלוף גונן: אני לא יכול לענות על זה. בכל אופן גם אם יש ימי

מילואים לא מנוצלים אי אפשר לקרוא בלי החראה של ששה שבועות. אבל לקרוא לחרום מותר לזה צריך אג"ס/מבצעים אישור. אנשי קשר אשרתי אבל לא קראו להם, אחרי המלחמה נודע לי שלא קראו להם. נתתי הוראות לארגון המטה ז"א שאלוף ואג"ס שמודי-עין וארתילריה ירדו לחפ"ק. ראש המטה וכל האגף אפסנאות ישארו מאחור ....

האלוף, קצין אג"ס ומודיעין ומת"פ. חפ"ק אג"מי (ז"א מבצעי) ירד לחפ"ק. ראש מטה סכל אגף אפסנאות ישאר בבאר שבע בכדי לטפל בהיסעים ומלוגיסטיקה של צבירת הכוח.

נתתי הוראה להפסיק טפולים בסנקים ולהשליט את הסנקים ל-421 זו היחה חטיבה פרוב-למטית של 143 שהיו לה במחסן 28 או 23 סנקים סה"כ. חטיבה 421 של 143 היו לה

בימ"ח או 28 או 23 סנקים סה"כ, חלק מהסנקים היה מפורז חלק היה בהדרכה בנה"ד 20 חלק היה בסנדא בטפולי 100 שעות. א נתתי הוראה להפסיק את הטפולים ולהעביר

את הסקקים לימ"ח ולבקש מאג"ס/מבצעים שיביאו גם את הסנקים של כה"ד 20.

נתתי הוראה לקצין אג"ס לבקש לאותו יום ניסוי והפעלה של הנפש שתי הנקודות אלא האלה של אור יקרוח. אני אז אמרתי שבמערכת הנפש היתה נקודה אחת ואחת בחזיון

רציחתי להדליק את זה כמין החראה וניסוי. הפיקוד דרש את זה מאג"ס/מבצעים ב-6

לחודש, למחרת והוא בקש את זה לאיזור חזיון ללילה שבין ה-6 ל-7 לאוק'.

א.י.

ועדת החקירה - 10.2.74

ישיבה פ"ד - בוקר

העד: אלוף ש. גונן

וצריך לזה אישור. אני דברתי על זה אחרי הצהרים של ה-5 לאוק' והפיקוד בקש את זה לביצוע למחרת בלילה. המסמך שבקשנו, אני משאיר אותו לוועדה כחוך בחיק של המסמכים. אין לזה הרבה משמעות אני רק אומר בדברים שעסקנו.

יו"ר אגרנט: הם אישרו, לא אישרו?

אלוף גונן: לא הספקנו לקבל חשובה לכך. התחילה המלחמה לפני

החשובה. אני בישיבה הזו מדבר עוד פעם על רמפות אחוריות לטנקים, עמדות טנקים רחוקות וזה הטריד אותי. אני הצגתי את זה בהרחבה בפעם הקודמת שהעמדות האלה נראו לי קרובות מדי ורציתי להתחיל לבדוק מרחוק כי באוהו יום שישי אחרי הצהרים הנושא הטריד אותי ודברתי על זה בישיבה ואמרתי שנדמה לי שאנו מאחרים, שאין מה לעשות.

ידין: בישיבת המטה הזאת זה רק המטה, בלי האוגדה.

אלוף גונן: לא, זה רק המטה. קבענו סידורי בקורת למחרת בבוקר.

חלקנו את המטה לשנים. אני עם חלק ארד לתעלה ולמרש"ל והרמ"ש עם החלק השני ירד למחוזות, לבאר שבע והערכה. באר שבע (זא' אל-עריש) למחרת בבוקר כבר לא אשא עשינו את הדברים האלה. נחתי הוראה לבדק את הצופרים של הג"א במרחב הפיקוד ולתח הוראה לבי"ח באר שבע שיהיה מוכן לקלוט אם יצטרכו, בדרך כלל בי"ח צריך זמן להתכונן. פקודה מסכ"לית לזה לא הייתה ונתנו הוראה לכל היחידות להתכונן לגיוס, זה פעם שניה באותו שבוע שאנו נוחנים הוראה להתכונן לגיוס.

ידין: זה אמנם יבוא לידי ביטוי למחרת אנחנו נכנס לזה,

נדמה לי שר/א לסקוב שאל אולי לא בדיוק כמו שאני רוצה לשאול, כשאתה יושב ב-1530 ואתה אומר שאתה עושה הכנות לבלימה, אתה נוחן הוראות לרענון, בדיקת נוהל קרב של צפניה וכו' שום מילה בשלב זה אין יחס לשובך יונים או יש?

אלוף גונן: אני מוכרח לבדוק.

ועדת החקירה - 10.2.74

א.י.

ישיבה פ"ד - בוקר

הער: אלוף ש. גונן

אלוף גונן: אני בכל אופן כשיחוח הטלפון שלי עם אלברט

אני לא רשמתי אבל בפירוש עדכנתי אותו בכל הדברים שדברתי עליהם.

ב- 5 לחודש, באותו יום ו' ב-2100 כלאמר 9 בלילה קבלנו פקודת אשור מס' 2 שהיא

מדברת על הפריסה של השריון בסיני. 14 בקו הקדמי....

אחרי כן א.א.

14 בקו הקדמי, 401 ~~בבית-המדי~~ ^{בבית-המדי} 460 כרפידים. 460 זה בית ספר לשריון .

זו פקודה שמצווה עליכם כך לפרוש את הכה או שזו פקודה של ידין:

הסעה כוחות? מה כתוב שם במשפט הראשון?

זו פקודה מבצעת. הפקודה היא מאג"ס-מבצעים. כתוב בה כך: ש. גונן:

"בהתאם לפקודות החדשות יגביר צהל את רמת הכוננות מעבר

לפקודה אשור שבסימוכין. צהל יכנס לכוננות מנעול 'שזה כוננות ג' (החל מתאריך

5 באוקטובר שעה 11.00, בהתאם להנחיות אג"ס מבצעים. לאלופי הפיקודים, מפקד גי"ש,

מפקדי זרועת וראשי אגפים ניחנת האפשרות ~~לה~~ לרדת בחלק מהיחידות סמבט כוננות זה,

חוץ דיווח לאג"ס מבצעים. " אני מדלג. "פיקוד דרום יפרוש טנקים בהתאם לפרוט:

א. חטיבה 14 בקו קידמי (מסגרת גרוד לכל גיזרה) ". אגב, זה שיגרתי.

"ב. חטיבה 401 תחמקם באזור בית-המדי - ג' ידי. ג. חטיבה 460, שני גדודים סובגנרים,

אחד מג"ה ואחד שו"ט. "...

היו"ר אגרנט: מה זה מג"ה?

ש. גונן: פטונים.

ידין: מה פירוש המילה מג"ה?

ש. גונן: אחת רוצה לשמוע אנקדוטה? כשהגיעו הפטונים לארץ היה אלוף

של סגן מפקד הגייס, אני הייתי קצין אג"ס של הגייס.

היה דיון במטה איזה שם לחת לפטון. דיברנו על שמות, אלוף של אמר שיש הצעה לשם מבח.

פגל + אמרתי איזה אידיוט המציא את השם הזה. והוא אמר: אני. אמר לו: זה שם.

כך נכנס המבח.

היו"ר אגרנט: מה ראשי התיבות?

ש. גונן: זה לא ראשי התיבות. זה כלי מחץ שהיה מנגח את החומות.

"ג. ... פלוס 1 פלוגת חרמש קורס מכ"ים של בי"ס לשריון

תחמקם באזור רפידים מרג'ם. ד. מרש"ל - יפרוש 17 - 18 טנקי טיראן."

היו"ר אגרנט: אלה הרוסיים.

ש. גונן: כן. אין סיפור על טיראן.

4729

ישיבה פר, בוקר
הערך אלוף ש. גונן

ידין: רציחתי לדעת אם הם נתנו את ההוראות בדרג זה. האם זה נוהג+פיקוד

שהמטה הכללי מפרט לפיקוד איך הוא צריך לפרוש את כל היחידות?

ש. גונן: כאן צריך להבהיר. עד פתיחת האש - כן. ברגע פתיחת האש - לא.

לאחר פתיחת האש הפיקוד עצמאי, עד פתיחת האש הפיקוד

עצמאי מעט מאד.

ידין: עד פתיחת האש היה הנוהל שאג"ם מבצעים מפרט את הפרישה -

מכתיב כל דבר. ש. גונן:

ידין: עד דרג של חטיבה?

ש. גונן: פשוט אין לי די נסיון כאלוףפיקוד כדי לדעת עד איזה דרג זה

מגיע.

ידין: אבל זאת פקודה ברורה?

ש. גונן: זאת פקודה מחייבת. יש גם איפה לפרוש ארטילריה. למשל, כגודר

403 בארטילריה, בפקודה הזאת " ככוננות תזוזה מידית

ברפידים". להזיז אותה למחרת כבר לא ביקשתי אישור. אני הזזתי אותה למחרת, אגיע לשבת,

לפני האש, לזה כבר לא ביקשתי אישור כי זו כבר היחה כוננות למלחמה.

באותו לילה ב-23.00 הוצאנו פקודת האשור לאוגדה, ל-252,

והוספנו כל מיני דברים, שאחד מהם הוא לחפוס את פיתחי המיצרים/בגידים עם נגמשים

בודדים של 401. זה הכל עורף בטחון, כי ביום ששי 44...

ידין: למה לא במיתלה?

ש. גונן: במיצרים, בגידים ובמיתלה.

כאוחה ישיבה אחר הצהריים נחתי פקודה להחזיר את כל צוותי

הסנקים מחופשה. זה השתמע מהפקודה של מנעול.

מה דרשתי בויון מטכל מסרתי בפעם קודמת : לעשות פל+ד+ש+ק

כל יום צילום כדי לראות אם ציוד הצליחה התקרב או לא. זהגענו לשבת.

לסקוב: כמשך הלילה קיבלת דיווח חוזר מ-252 על ביצוע אשור 2, שזו

פקודה חדשה?

473^גש. גונן:

לא קיבלתי דיווח חוזר במשך הלילה. אבל ידעתי שזה מתארגן

לזה, כי היחה לי עוד ישיבת מטה בעשר כלילה, ואז קיבלתי

דוח מקצין אג"ם שהיה בשדה החעופה כחצרים, והיה שם איזה אי סדר בהטסות והוא

סידר את זה.

כאן בקססה הזו שיש לי כתוב, שהפגישה השניה תהיה יותר מאוחר,

כעבור שעה בערך. עשינו הפסקות בפגישות.

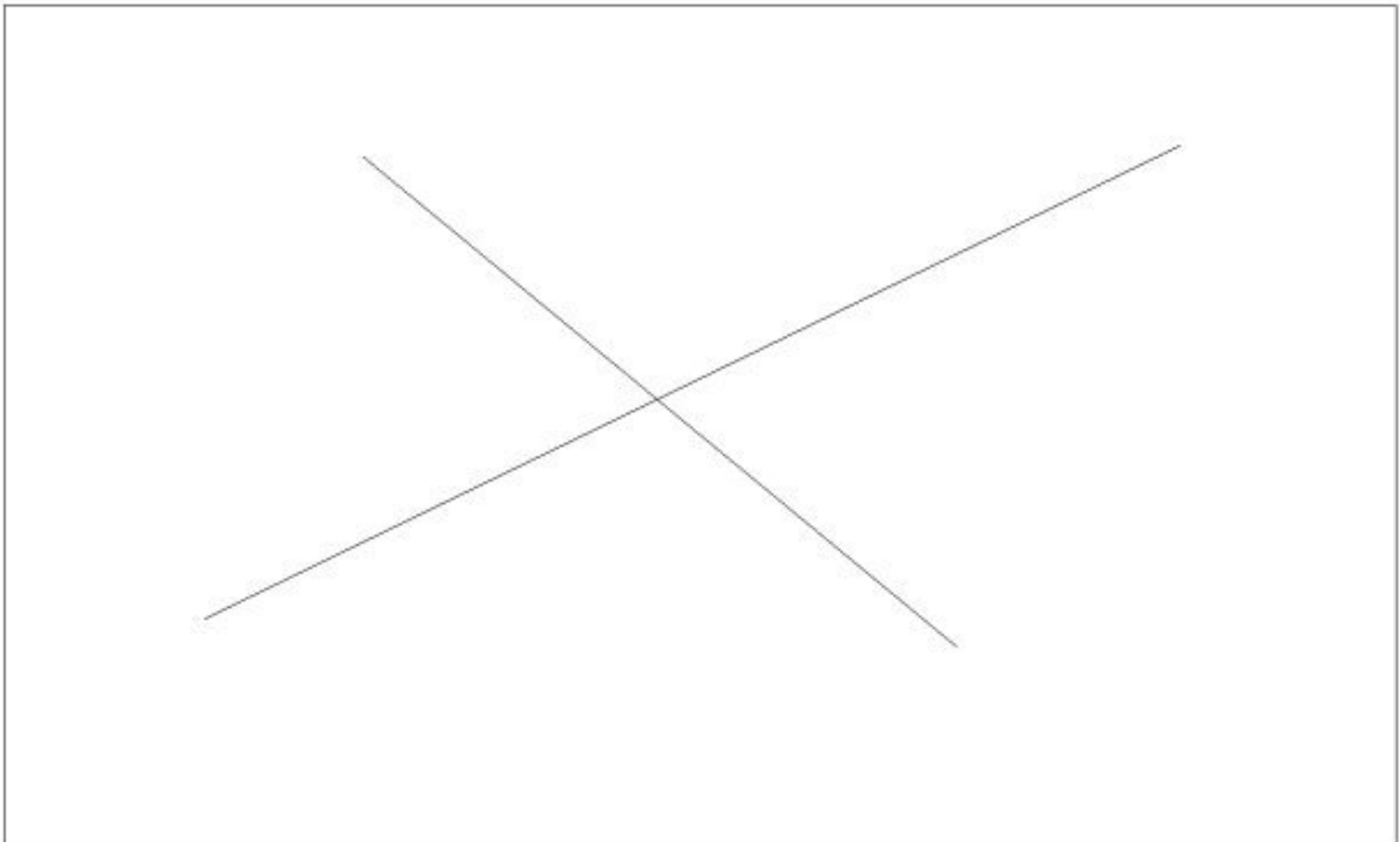
בקשר להטסת צוותים, ל-460?

ידין:

כן. נזפתי אפילו בקצין האפסנאות, למה קצין אג"ם צריך לעשות

ש. גונן:

ואסדר בהטסות, כשזה עניין של קצין אפסנאות, אבל זה עניין שולי.

הנוהל בצהל, כאשר מעלים קצין בדרגה, בדרך כלל חייבים

ידין:

לקבל חוות דעת ממפקדו הישיר?

4731

ש. גונן:

לאיזו דרגה?

ידין:

לדרגה בכירה - אלוף מישנה.

ש. גונן:

הנוהג הוא ששואלים.

ידין:

אתה היית כשהוא הועלה?

ש. גונן:

כשהוא הועלה, אני לא הייתי. אילו היו מתייעצים אתי,

לא הייתי ממליץ. הייתי ממליץ לדחות את זה בשנה. זאת אומרת,

לא לשלול אותו, אבל לדחות בשנה.

אם מדברים על זה, עלה עכשיו עוד אלוף מישנה אחר שהיה מפקד

כאלוף מישנה. לפי דעתי, הוא נכשל במלחמה

זה לא טוב אם הוא אינו עומד בתנאי לחץ. הרי אנחנו יודעים

במה מדובר - בחור מח"ט בתנאי קרב...

לא בהכרח. זה לחץ מסוג אחר. שי תמרי היה מפקד גדוד צנחנים

ש. גונן:

טוב מאד, אני לא אם במלחמה, אבל במירדפים, תחת אש. הלחץ

של פיקוד הוא לחץ מסוג אחר. יכול להיות מח"ט טוב ^{שהיה} קצין אג"ם פיקודי לא טוב.

אני לא חושב שיכול להיות קצין אג"ם פיקודי ~~לא טוב~~ טוב שלא יכול להיות

מח"ט טוב. הרמה הפיקודית יותר גבוהה מחטיבה.

זה כבר לא שייך לענין, אבל אתה אומר שהוא נשבר בחור

ידין:

קצין אג"ם. ~~לא טוב~~

לא כדיוק. ~~אחר~~

ש. גונן:

אני שואל אותך לא כער, נניח שאתה נמצא במטה הכללי, במה"ד

ידין:

באג"ם, באכ"א, לאור ידיעתך היום, היית חושב ~~שזה לא טוב~~

~~שזה לא טוב~~ ששלב זה זה אחראי לתת לו חטיבה בקו?

אצלי, לכשל, אם הייתי צריך מחר, הייתי לוקח אותו. קצין ~~ש~~

ש. גונן:

מטה - לא. כמח"ט - כן. זה לחץ מסוג אחר, מנהיגות מסוג אחר.

אח התוחחן לא היית לוקח אתי בכלל לשום חפיק, אותו תוחחן שהיה לי במלחמה, שגם הן

בא זמן קצר לפני כן. ענין המטה, אם מדברים על זה, לא היה זה מטה שלי. את המטה

הזה קיבלתי מאלוף הפיקוד הקודם. גם לא הספקנו לתרגל עבודה משותפת, היות ואני

KK

4732

100 - 95

ועדת החקירה - 10.2.74

ישיבה פר, בוקר
הער אלוף ש. גונן

עבדתי לגמרי אחרת מאשר הקודם.

כל זה דרך אגב.

ידין:

ישיבה פ"ד

אלוף שמואל גונן

מצד שני צאצא היו קציני מטה שנלקחו יחד נפלא.
למשל, קצין המודיעין, קצין הקשר, קצין הרפואה. או הסגן של המח"ט שהיה איש
מילואים,

אני מגיע ל-6 לחודש, לפנות בוקר הוזעקתי

לרמט"כל.

בסלפון, במברק?

לסקוב:

בסלפון מהפיקוד. צלצלו אלי הביתה ביום כיפור
לעלות מיד לרמט"כל.

ש. גונן:

נאמר הנושא? ניתנה פקודת החראה?

לסקוב:

לא.

ש. גונן:

שום דבר?

לסקוב:

כן.

ש. גונן:

באת לשם באיזון/שעה?

היו"ר אגרנט:

מוקדם בבוקר. נדמה לי שבסביבות השעה 5 או 6.

ש. גונן:

ישיבה פ"ד

אלוף שמואל ג ונן

אז היחה הפגישה?

היו"ר אגרובט:

לא, הגעתי לשם ונכנסתי ב-7 לפגישה.

ש. גונן:

ב-4,30 נקראתי לדיון אצל הרמט"כל. צלצלו אלי

הכיתה ב-4,30. ב-5,10 המראתי מחצרים. אני מניח שהגעתי ב-6. אני מניח, לא רשום. ב-7,15 התחיל הדיון. השעות האלה רשם לי הרל"ש.

מה עושה אלוף שהוא צריך להמתין $3/4$ או שעה ורבע או שעה. מה עושים?

ידין:

מצלצל למטה, מצלצל לאלברט.

ש. גונן:

נכנסים למטה גם כן לשמוע מה קורה?

ידין:

לא, לא היה הרמט"כל.

ש. גונן:

לא היה הרמט"כל. מי היה שם?

ידין:

אני לא זוכר. זה גם לא פלא.

ש. גונן:

אם אתה לא זוכר, אתה לא זוכר. אני שואל: אם אתה זוכר. אתה הגעת למט"כל, הרמט"כל עדיין לא

ידין:

היה. האם עדיין לא ידעת, או מי שהוא גילה לך משהו?

4735
מס

ועדת החקירה - 10.2.74

ישיבה פ"ד

אלוף שמואל גונן

כנראה שכן, כי רשום כאן כי כ-6.50 הזעקתי את
מטה הפיקוד, בטלפון.

ש. גונן:

זכור לך עם מי?

לסקוב:

לא.

ש. גונן:

מה פירוש "הזעקת אותם"?

הי"ר אגרנט:

מטה הפיקוד שייתשב, השיטה היא שאת כל
ההתראות שאני קיבלתי, קיבל גם אג"ם וגם מודיעין

ש. גונן:

כצנורות מטה מהמט"כל. הם ידעו מה קורה. אני דיברתי עם קצין אג"ם או עם
הרמ"ט.

מי זה ליאור?

לדין:

אני לא יודע.

ש. גונן:

מי זה יהודה? יכול להיות סמל מבצעים?

לדין:

אומר לי יובל שליאור זה איש אג"ם מבצעים,
ויהודה זה אחד מהסמלים של הדיווח של הפיקוד.

ש. גונן:

4735
מב

- 107 -

ועדת החקירה - 10.2.74

ישיבה פ"ד

אלוף שמואל גונן

מאג"ם מבצעים|שלך?

ידין:

לא, ליאור זה אג"ם מבצעים מט"כל.

ש. גונן:

יהודה זה שלן.

לנדוי:

אם פה כחוב מה שהגשח לנו: הופעל המצפה להזעיק
אוחי, הוזעק המטה. מי זה "אותי"?

ידין:

אני לא יכול לפענח אחזה.

ש. גונן:

אחה לא מבין מי?

ידין:

לא. יומן האירועים...

ש. גונן:

לא, סליחה. מה שיש - יש. אני לא צריך לקבל
פרוש רש"י.

ידין:

אני מבין מכל מה שקורה כאן שאני לא ידעתי
שעה, אני ידעתי שקורה משהו, ואז נתחי להם התראה

ש. גונן:

למטה ולא לברט שקורה משהו.

מט 4737

- 105 -

ועדת החקירה - 10.2.74

ישיבה פ"ד

אלוף שמואל גונן

כשחכית לרמט"כל, מי שהוא כבר אמר לך משהו.

ידין:

שעה לא ידעת?

לא.

ש. גונן:

אולי הרמט"כל הורה להזעיק אותי - פה מקוטע

לנדוי:

הרישום.

לא. זה יומן של פיקוד דרום.

ש. גונן:

אתה לא זוכר עם מי שוחחת עד שנכנס הרמט"כל.

ידין:

לא עם איזה סרן אורב-סרן, אלא אלופים. בטח

חיכו עוד כמה אלופים.

אני פשוט לא זוכר.

ש. גונן:

לא זוכר מה הודעת לפיקוד?

לסקוב:

הודעתו כמה פעמים. לפני הישיבה אמרתי שיש

ש. גונן:

כנראה דבר רציני, שיחחילו לעשות הכנות.

נחתי החראה.

פרט לזה משהו באמצע ממשי?

לסקוב:

זה רק אחרי שיצאתי מהרמט"כל.

ש. גונן:

4737

טט

ועדה החקירה - 10.2.74

ישיבה פ"ד

אלוף שמואל גונן

נכנסה לרמטכ"ל?

ידין:

כן, ושם נמסר 8 אין לי סטנוגרמה -

ש. גונן:

זה היה ב-7.15, כן?

היו"ר אגרנט:

כן, בערך. רשום 7.15.

ש. גונן:

שם נמסר שהיום תהיה מלחמה, שהיא תחיל ב-18.00,

זה העיקר. יותר פרטים - אני לא זוכר.

הרמטכ"ל שוחח אחר גם אישית?

ידין:

כן. אגשג הוא שוחח אתי ועם מקא" , עם

ש. גונן:

כל אחר לחוד. הצגתי לו את הפריסה.

שהייתה בדיעבד?

ידין:

אם אני לא טועה, הצגתי לו את הפריסה שהייתה

ש. גונן:

של "אשור". אני מצטט מהזכרון, אין לי רשימות

מהשיחות. צלצלתי משם

אחה כבר מדבר אחרי שעזבת אותו?

ידין:

כן.

ש. גונן:

4737
מט

107
- 107 -

ועדת החקירה - 10.2.74

ישיבה פ"ד

אלוף שמואל גונן

ידין:

אני רוצה לדעת לפני זה.

אתה הצגת לך את הפריסה של אשור. זה מתקבל על הדעת.

זה היה המצב העובדתי בשטח. האם הרמט"כל אמר לך: אני רוצה שתחזור לפיקוד
והציע לי מה אתה מתכוונן לעשות ~~לצאת~~ לאור זה שתהיה מלחמה? מה בדיוק דובר
שם בשיחה הזאת?

ש. גונן:

קשה לי להזכר, אבל אשתדל. אני לא זוכר. אני יכול

להניח כחוצאה מהשיחה השניה שלי אתו. אני מניח

שהוא דרש ממני להכין לוח זמנים לפעילות, לבדוק הכווננים אופרטיביים. אבל
אני לא זוכר מזכרון גם, אלא אני מניח מהשיחה השניה.

לסקוב:

אני רוצה להכין. אתה נכנס לרמט"כל והוא אומר לך

שהולכת להיות מלחמה, לפי ידיעה שיש לך ב-18.00,

הדבר הראשון שאתה אומר לו: אני נמצא במצב ג', אני רוצה לבצע שובך יוניים?

ש. גונן:

אני לא זוכר.

לך אני הייתי במקומך, הייתי אומר לך "סלע" מיד.

לסקוב:

לא, סליחה, שכחתי.

ש. גונן:

הוא אמר לך בשיחה שהוא הולך עכשיו לממשלה

לדרוש גיוס מלואים. והוא מתכוונן לדרוש את הגיוס הכללי. ושנעשה את כל ההכנות

כדי להכין את הגיוס הכללי. זה אני זוכר. הוא אמר: אני הולך לממשלה. הוא

אמר עוד משהו. הוא אמר שהוא הולך להציע החקפת מנע של חיל האוויר בסביבות 12.30

או 13.00, אני לא זוכר. בסוריה. נגד חיל האוויר הסורי ונגד בסיסי הטילים

הסוריים.

4740
מט

- 108 -

ועדה החקירה - 10.2.74

ישיבה פ"ד

אלוף שמואל גונן

לסקוב: מצב ג' נשאר מצב ג', ולא מעבירים אותו לשוכך יוניס
ולא שום דבר?

ש. גונן: לא בשלב הזה.

לסקוב: מה הבעיה?

ש. גונן: ביום ששי אחה דן על מצב ג'. שאלתי אותך בגד

מי הכנת אח מצב ג'. אני מכין שזה ארגון של המטה.

ב-21.00 אחה מקבלת אשור 2, אחה במצב ג'. אחה בא לדיון אצל הרמט"כל ואחה מצב ג'
ש. 18.00. מה שיש לי תחת היד, שוכך יוניס. זה לא יכול להיות איזה דבר.
זה דבר שנולדים אחר. זה תיקף עובר אח זה.

ידין: או אולי הנאמר בכלל. היום אנחנו חושכים, יכול

להיות שאז כולנו, אחם, בכל אופן, הייחם כהלך

רוח אופנסיבי לפי התכניות. אולי במקום זה נאמר: "צפניה", "גדליה", לאו דוקא
שוכך יוניס. זה שתי חכניות שונות בכל זאת.

ש. גונן: אצא לא נזכר. השאלה היא טובה מאד. אני פשוט

לא נזכר. אני יודע שכאשר עליתי אליו בפעם השניה

הצגתי לו שוכך יוניס.

4741

סס

109
- 110 -

ועדת החקירה - 10.2.74

ישיבה פ"ד

אלוף שמואל גונן

לסקוב:

קיבלת ביום חמישי בבוקר דיווחים מהקו, פה עושים חפירה, שם עושים חפיה, והמודיעין אומר לך שזה תרגיל. אתה נמצא במצב ג'. אתה בא בבוקר ושומע שמשעה א בבוקר יש מצב. ואתה, לך יש כוננות. הדיווחים מהקו אומרים, זה מתבקש מעצמך שמיד להפעיל שובך יונים. זה פועל יוצא מהביוזנס שעוסקים בו. אתה מה-1 לחודש אני קורא מהדיווחים שלך, שאתה מתכוונן לקראת משהו. ולא ברור מה המשהו הזה. מתי זה יקרה, איזה משהו יקרה. אתה פ במצב ג'. אתה עושה שני דיונים ביום ששי בשלוש אחת*צ. פחאום אומרים לך שעת ש. לא שובך יונים, לא מעשה מלחמה, לא אבירי לב. זה ... חנסה להזכר. אולי היה משהו בכל זאת?

ש. גונן:

דברתי עם אלברט מהלשכה של הרמט"כל איך שיצאתי ממנו, אני מוכרח להזכר. אני לא רוצה לומר דבריו

סחם.

ידין:

לא, לא. זה דברים חשובים ועקרוניים. אני אציג לך. אתה חושב. אנחנו יודעים

שלפעמים נזכרים תוך כדי שאלות.

האם זה נהוג שרמט"כל קורא לאלוף פיקוד אליו בשש בבוקר סחם? הוא לא יקרא סחם. אם זה רק כדי למסור אינפורמציה שבשש יש ידיעה ממקור זה, אפשר צאצ דרך אמ"ן, מבצעים, או אפילו ע"י הטלפון למסור. אני מניח שאם קוראים, זה על מנח לתדרך או לשמוע את דעתך א אם ללכת לפי תכנית כזאת או ללכת לפי תכנית כזאת. מה בדיוק? לא יחכך שהרמט"כל יסתפק רק במסירת אינפורמציה. אבל הוא צריך לתת הנחיות למבצע, אם הוא נחן?

4743

מט

- 110 א' -

ועדה החקירה - 10.2.74

ישיבה פ"ד

אלוף שמואל גונן

יש לי אליכם שאלה. באיזה שהוא מקום מונח לי

ש. גונן:

בראש, הרבה זמן, ואני לא זוכר מאין המקור.

ש-6 זה תחילת מלחמה או גמר תרגיל.

אחרי כן רשמה או

4743

לפני כנס

- 111 -

ועדת החקירה - 10.2.74
ישיבה פ"ד - בבוקר

אד.

העד: אלוף ש. גונן

אתם נתקלתם בזה בחקירות שלכם?

ש. גונן:

לא.

היו ר. אגרנט:

נכון שב-6 לחודש מה שהיה צריך להיות תרגיל - צריך היה

לנדוי:

להסתיים.

ב-6 או ב-8?

ידין:

ב-7 לחודש.

לנדוי:

אני שומע זאת בפעם הראשונה.

ידין:

אני מתהלך עם זה כמה חדשים.

ש. גונן:

יש ויכוח אחר - מאיפה נולד 18.00 או אור-אחרון.

ידין:

את מה שאמרת - זה אני שומע בפעם הראשונה.

הוויכוח הזה במקומו עומד. מה גרם לזה לנקוב במועד לתחילת

בבנצל:

המלחמה?

זה אנו יודעים שאיש לא ידע בדיוק.

ידין:

.. לא בקשר עם גמר תרגיל.

בבנצל:

אני חוזר לשאלה. אם אינך זוכר, אז אינך זוכר, אבל אתה

ידין:

מבין - גם לפי השאלות של לסקוב - שזה לא הגיוני - אינני

אומר, כי יש דברים שהם לא הגיונים והם היו אמת - שאלוף יושב בשיחה עם הרמטכ"ל

אחרי החדרון הכללי, שלא ידברו לקראת מה הולכים - החקפה, מיגננה, מה קורה פה.

מה שאני כן זוכר, מה שאמרתי בפעם הקודמת { רק אינני זוכר

ש. גונן:

באיזה שלב אמרתי זאת עכשיו או בצהריים - שאמרתי: יש לנו בעצם

זמן, כי תהיה בטח הרעשה ארטילרית של כמה שעות, אמרתי שאני מעריך שחיה הרעשה

ארטילרית של כמה שעות, אז רב-אלוף ידין שאל אם הייתי מודע...

הער: אלוף ש. גונןנבנצל:

הרמטכ"ל אמר משהו על פגישה עם שר הבטחון?

ש. גונן:

אינני זוכר.

לנדוי:

אולי היתה רוח אחרת בדברי הרמטכ"ל, שבינתיים אנחנו נזהרים,

לא מתקדמים, איננו רוצים לדרור. היו דיסידים כאלה במשך

היום.

ש. גונן:

אני מודע ל"דרור", אבל אינני זוכר מאיפה.

ידין:

אתה אומר שכשיצא דיברת עם אלברט, דיברת אחר על דרור?

ש. גונן:

דיברתו אתו על הכנות לשבך-יונים, לא להזיז כוחות,

עד שאני לא ארד למטה.

ידין:

זה מייד כשיצאת.

ש. גונן:

מייד שיצאתי.

היו"ר אגרנט:

אתה אומר: מייד בצאתי מן הרמטכ"ל דיברתי עם אלברט

בטלפון על כוננות לשוכך-יונים..

ש. גונן:

אבל לא לגלות פעילות. לעשות את כל ההכנות. ואמרתי

אחר דבר גם למטה, בטלפון.

לסקוב:

כאיזו שעה?

ש. גונן:

מיד אחרי שיצאתי מהרמטכ"ל. זה יכול להיות 7.30.

ידין:

זה מתקבל על הדעת, שפה רשום ב-7.20, ששי חמרי מודיע

לגדעון, ממך. "מוסר אינפורמציה שהיום יתכן משהו רציני.

יש להיות יותר עירניים... להגביר עירנות | במחנות הקו העורפי. אין לעשות

שום פעילות ממשית בינתיים".

4745

אד

ועדת החקירה - 10.2.74
ישיבה פ"ף בבוקר

העד: אלוף ש. גונן

ש. גונן: אך לא להיראות.

ידין: אבל "אין לעשות שום פעילות בינחיים" - זה מה שאמרת.

ש. גונן: יכול להיות שזה מה שאמרת לשי חמרי לפני שנכנסתי

לרמטכ"ל. כי אם שי חמרי אמר : ב-7.20..

ידין: חוץ מזה אתה אומר, ברוח הדברים האלה, דיברת גם עם אלברט

בשלב זה.

ש. גונן: כן.

לנדוי: נשאלת השאלה: מנין באה הרוח הזאת? זה יכול להיות אחת מהשתיים:

או שאתה קיבלת את זה ממישהו אחר, או לפני שנכנסת לרמטכ"ל,

בשיחה עם הרמטכ"ל, או שאחך הבנת שזה נכון. מפני שבדרך-כלל, כאשר מדובר על

ממלחמה העומדת לפרוץ - אני מנין שמפקד עושה את כל הדיספוזיציות בהקדם

כדי לקדם את פני הסכנה.

ש. גונן: אין לי את הרשימות, אני מניח שיש אצל הרמטכ"ל את הרשימות

של השיחות שהיו אז במשרד.

נכנצל: הרמטכ"ל עורר את השאלה: באיזה היקף לעשות גיוס? אחך אומר:

הוא עומד ללכת לממשלה לבקש גיוס כללי.

ש. גונן: זה אני זוהר בטוח.

נכנצל: ללא כל שאלה אם גיוס כללי או ..

ש. גונן: זה אני זוכר בטוח. אני גם נחתי אתראך בפיקוד להכין גיוס כללי

הער: אלוף ש. גונן

לסקוב: יש פה כמה דברים שלא מובנים לי. 1. מבחינה תורתית, ברגע שיש מצב כוננות, מי שמזמין לדיון - מייד מוריד פקודה אתראה ומודיע: כוננות למלחמה. שעת ש. זאח וזאח. פרטים אצלי בדיון, כדי שתוכל לעשות עבודה משה במקביל. 2. לא ברור לי - אתה בא לדיון אצל הרמטכ"ל, שומע דבר כזה, ושחי נקודות מייד אוטומטית לא עולות: סלע, שובך-יונים, שובך-יונים - מצב ג', הכוחות תחת היד. 2. איך זה שהדברים לא נרשמים. בדרך-כלל דברים נרשמים, מייד להוציא פתק, להזיז, שהעסק ילך. הנה יש ידיעה כזו. יכול להיות שאין לה את המשקל של ידיעת אתראה.

ש. גונן: לא. היה משקל. ודאי רשמתי מה שנאמר. פשוט אין לי את הנייר. אמרתי לרל"ש להתחיל לרשום כאשר נסענו חזרה בצהריים.

אני כאן רואה ביומן האירועים הפיקודי, בסביבות השעה תשע, 9.03 אומר קצין אג"ם הפיקודי לאוגדה: להכין חכנית שובך-יונים, בקו הקדמי לא פרום, בעורף - כן לפרוס.

הענין של ההתדרדרות - היה באיזה מקום, אינני זוכר איפה. אני אחר-כך אגיע לשובך-יונים, לי היתה עוד סיבה לא לפרוס בקו הקדמי.

ידין: מתי, בבוקר?

ש. גונן: בבוקר. עד שהגעתי לפיקוד, בעשרה לתשע הייתי כבר בפיקוד.

נבנצל: אני רוצה לחזור לשאלתי הקודמת ואני רוצה לגמור אותה.

אתה הועזקת ב-4.50, הבעת בערך ב-6 למטכ"ל. ~~האגף האצט~~ ישבת בלשכתו של הרמטכ"ל, זאת אומרת שהוא לא היה.

ש. גונן: אינני זוכר. אני זוכר שישבנו. מה שאני זוכר בטוח, שחכינן לאלוף חופי.

4747

הער: אלוף ש. גונן

נבנצל: הדיון התחיל ב-7.15. אולי נאמר משהו איפה הרמטכ"ל?

ש. גונן: אינני זוכר, אינני מסתיר שום דבר.

נבנצל: אני רוצה לעזור קצת לזכרונו, בכיוון של דבר אחד שאתה מדבר עליו.

ש. גונן: אולי הוא היה אצל השר? יכול להיות. אינני זוכר, אני מניח

שהוא לא אצו היה. אחרת היינו נכנסים.

נבנצל: כאשר התחיל הדיון, הוא לא הזכיר שום שאלה מהו הגיוס שהוא עומד לבקש.

ש. גונן: הגיוס - הוא אמר. יש לי סימן. כאשר נחתי הוראה כזו.

נבנצל: הוא דיבר רק על גיוס כללי, לא הזכיר שום אפשרות שהוא, או מישהו אחר חושב שאולי רק גיוס חלקי?

ש. גונן: אינני זוכר.

נבנצל: האם הוא דיבר על כך שהגיוס יכול להשפיע בכיוון של ההתדרדרות, שזה יכול להיות בעיה בנושא של ההתדרדרות?

ש. גונן: לא, עד כמה שאני זוכר. זה נמחק לי מהראש, אני מצטער, אינני מנסה לכסות שום דבר.

נבנצל: להיפך, אני מנסה לגלות איך זה יכול להיות שהנושא של ההתדרדרות התעורר. כל אחד יודע שגיוס יש לו כבר הד מסויס, הד אפילו בינלאומי, זה לא משהו שנשאר מוסתר. וזה פועל בזירה, הנושא של התדרדרות בהקשר לגיוס, להיקף של גיוס, לא התעורר?

ש. גונן: אינני זוכר, אני יודע שהייתי מודע להתדרדרות, ואחר-כך היחה לי עוד סיבה.

4748

הער: אלוף ש. גונן

ידין: אתה חזרת לפיקוד ב-8.50. זה לפי דעתך מסביר - אתה מסביר לנו את זה - את הפקודה שיוצאת 0903 לא לפרוס בקו הקדמי. אתה אומר שהייתה לך אז עוד סיבה.

ש. גונן: דיברתי עם אלברט וגמרתי אחר על שובך-יונים.

ידין: אתה אומר: היית לי עוד סיבה לא לפרוס. דיברת עם אלברט. מתי?

ש. גונן: בעשרה לתשע, אני מניח.

ידין: מייד כשבאת?

ש. גונן: כן, כי הייתי רק עשר דקות בפיקוד, ומייד חזרתי.

אינני יודע בדיוק. אבל הייתי מעט זמן. דיברתי עם אלברט.

היו ר. אגרנט: מתי?

ש. גונן: בעשרה לתשע בערך. זו הייתה שיחה שניה שלי אחר באותו יום.

ידין: אחת הייתה מהמטכ"ל?

ש. גונן: אחת הייתה מהמטכ"ל.

היו ר. אגרנט: מה אמרת לו בשיחה זו?

ש. גונן: אני לא אצטט, אבל אני אגיד את הרעיון. לעשות שובך-יונים.

ידין: מזה "לעשות"?

ש. גונן: זאת אומרת לפרוס. לקראת חמש בערב. לקראת 17.00. וכאן נימקתי

לו, הנימוק היה.. עשינו החייעצות, אלה היו היחסים בינינו.

והנימוק היה, שלא לגלות תנועות וריכוזים של טנקים למצרים מוקדם מדי.

והסיבה היא, שאם הם יראו את הריכוזים מוקדם מדי, הם יכולים לשנות חכניות

ארטילריות וחכניות של החקפות אוויר נגד הריכוזים האלה. אם נחפוס את הקו

רק שעה לפני הזמן - קשה לשנות חכניות גדולות תוך שעה. ואת השעה - יש לי,

אד 4749

- 117 -

ועדת החקירה - 10.2.74
ישיבה פ"ד - בבוקר

העד: אלוף ש. גונן

כי אני האמנתי לידעה של 18.00, אלברט הציע שעה 16.00.

ידין: זה מופיע כאן בנוסח: "ולכן חשבתי ש-17.00 זה שעה קודם."

ש. גונן: שעה קודם, כולם מחורגלים, כולם יודעים, ואלברט הציע לא לעשות את זה ב-17.00 אלא ב-16.00, כדי להיות יותר בטוח.

והסכמתי.

לסקוב: השיחה נרשמה?

ש. גונן: לא, היא לא רשומה. החתלנו לרשום בצהריים. וגם אז זה רשום רע, למשל.

לסקוב: לא נרשם, לא בטייפ, לא בשום דבר.

ש. גונן: זה היה בשיחה בטלפון, עד שהתארגנו להקלטות, מה שצריך לעשות כחמ"ל - גם זה לקח זמן.

ידין: אני באמת שמח מאד על תשובה זו. כי אני מתחיל להבין בפעם

הראשונה. כי יש בזה, במה שאחה אומר, הגיון צבאי. הם

חושבים שב-18.00 מתחיל העסק. אז זה הגיוני בשלב זה - ואנו לא מדברים לאחר מעשה, אנו מדברים עדיין בשבת בבוקר - לא להזיז, לא רק התדרדרות, אלא כפי שאחה אומר - היתה לך סיבה שניה: אם הם ידעו מקודם - יפציצו, מה שאני רציתי לשאול אותך - זה יכול להיות בהחלט שיקול כינף ובין אלברט, כמו שאחה אומר, או אפילו שלך.

ש. גונן: האחריות היא עלי.

ידין: אינני מדבר כרגע על האחריות. אני מדבר כרגע על למעלה.

האם הנושא הזה: ההתדרדרות מצד אחד, ואי-פריסה מוקדמת בגלל

ארטילריה - עלה בבוקר בשיחה אצל הרמטכ"ל או לא? האם הרעיון הגאוני - הגאוני,

אם אני חושב אחורה - זה שלך ושל אלברט, או שהרמטכ"ל רמז משה?

העד: אלוף ש. גונן

ש. גונן: הרעיון לא להראות פריסה וריכוזים - הוא לא של הרמטכ"ל. זה בטוח.

הרעיון שלא להראות ריכוזים בגלל סיבות של ארטילריה ואוויר -

הוא בטוח לא של הרמטכ"ל. זה רעיון שלי, של הפיקוד.

ענין ההתדרדרות בא לי מאיזה מקום, ואינני זוכר מאין.

לנדוי: האם יכול להיות שכאשר חיכיתי לפגישה אצל הרמטכ"ל אתה נחקלת

בראש אמ"ן, בחדר ההמתנה? או שאתה זוכר או לא. אני שואל

את השאלה פתם. אין לי שום יסוד לשאול.

ש. גונן: אני ממש לא זוכר. אולי - אבל זה צריך לשאול אותו - אולי היה

שם רמ"ח מחקר. אני חושב שרמ"ח מחקר היה שם - שלו. אני חושב.

אם הנקודה היא חשובה, אני יכול לצלצל לכמה אנשים.

לנדוי: אינני מציע לעשות זאת.

הי"ר אגרנט: אין לזה ערך שאתה תצלצל ותשאל אותם.

ש. גונן: אני ממש לא זוכר. נמחק לי מהראש. עברתי עוד חוויה לאחר המלחמה.

אחרי-כן - אי.

4751

ועדה החקירה - 10.2.74

ישיבה פ"ד - בוקר

העד: אלוף ש. גונן

לפני כן א.א.ד.
א.י.

ידין: אתה משוחח עם אלברט, משוחחים זה ברור, יכול היה

אלברט להבין שעד שעה 1700 או עד שעה 1600, כפי שהוא הציע להקדים, בשלב זה אסור להזיז כוחות אלא בחוץ תחומים מינימליים של מה שהם קוראים שובך יונים קטן, זאת אומרת השלב הראשון להחזיר תצפיות ארוכות טווח, כל מיני דברים.

יש עוד שלב ביניים שתכף נגיע אליו שמדבר על החזרת אלוף גונן:

תצפיות.....

ידין: כן אני יודע. אבל הוא יכול היה להבין שעד שעה 1700

או עד 1600 לפי הנוסח שלו, את הפריסה של שובך יונים לא מזיזים, מכינים אותה אבל לא מזיזים.

אלוף גונן: מכינים אותה, לא מזיזים פרט לארחילריה שאותה כן נחתי

הוראה.

ידין: אנחנו מתכוונים אף לחסיכות השריון

בהחלט. בהחלט יכול היה להבין כך. אלוף גונן:

יש חלקים של שובך יונים שבהם אלברט לא חלוי בפיקוד לסקוב:

או שכל דבר שנמצא בחכנית שובך יונים אצלם הוא צריך לקבל עליו אישור של הפיקוד?

אלוף גונן: אם השאלה היא פורמלית....

לסקוב: אני מוכרח לשאול שאלה פורמלית - למה? אני לא מבין מה

זה לעשות שובך יונים לקראת. בצע שובך יונים, לא בצע שובך יונים! אבל השפה שלי

היא אולי לא מודרנית ביותר. לכן אני מוכרח לשאול פורמלית. מה נאמר? שובך יונים

כולו, סמכות פיקוד בלעדיו לא חוזו או שובך יונים, יש שמה דברים ש-252, 14, 275

מוסמך בעצמו לעשות. מה זה לעשות שובך יונים? איזה פקודה זאת?

אלוף גונן: אני מבין טוב מאד את השאלה.

לסקוב: אנחנו שנינו היינו ראש מה"ד, זה לא מצב שמישהוא יכול

להגיד את זה בצורה כזו. אם רוצים שהוא יבין אז צריך להגיד לו "ברחל בתך הקטנה"

~~אלוף גונן~~

4752

ועדת החקירה - 10.2.74

פשיבה פ"ד - בוקר

הערד: אלוף ש. גונן

א.י.

אלוף גונן: אם ב-0903 אומר קצין אג"ם פיקודי ל-252 בקו

הקדמי לא לפרוש אז זה ברור שאסור לו לפרוש בקו הקדמי.

לסקוב: הוא היה מוסמך?

אלוף גונן: אם אומרים לו לא אז אסור לו.

ידין: כלאמר קצין אג"ם לא אמר זאת מיוזמתו אלא זאת הוראה

שלך?

אלוף גונן: אני לא זוכר אבל מתקבל על הדעת.

לסקוב: מישהוא פנה לבקש?

אלוף גונן: לא, אני לא מושב שמישהוא פנה לבקש.

ידין: אנחנו שאלנו את קצין האג"ם. אתה נותן הוראה כזאת,

חשובה מאד, מי אמר לך? והוא ענה אני לא זוכר.

אלוף גונן: ב-99,9% שאני נחתי את ההוראה. אני מניח שכן כי זה

תואם גם את מה שאני זוכר רעיונית. אני מוכרח להיות הגון. אני רעיונית זוכר

שרציתי לפרוש לקראת 5 ולא לגלות ריכוזים ואלכרט שכנע אותי ל-4 והסכמתי וזה

מתאים מאד עם מה שאמר שי בקו הקדמי לא לפרוש. אני עושה לי עוול אז אני עושה.

ידין: ידין, לא זה לא עוול אנחנו רוצים לדעת את האמת.

כי באמת יש הגיון.

אלוף גונן: זאת האמת.

ידין: קצין האג"ם, אני לא חושד חו"ם שהוא לא רצה לאמר

אבל הפתיע אותנו שבנקודות כאלה למשל, שאלה פשוטה: מי אמר לך? הוא לא זוכר. יכול

להיות שהוא לא זוכר.

אלוף גונן: בהחלט יכול להיות. כי הלחץ של המלחמה עליו היה קשה.

יו"ר אגרנט: ז"א עד השעה 1600 לא היה צריך לפרוש.

אלוף גונן: פרט לארתילריה. ולזה אני חכף אניע שלארתילריה כן

נחתי פקודה לפרוש. הסיבה היא גם פשוטה ארתילריה צריכה הכנות בשביל לפתוח באש

4753

ועדה החקירה - 10.2.74

ישיבה פ"ר - בוקר

הער: אלוף ש. גונן

וטנקים לא.

א.י.

ידין: ב-0833 אתה קראת מה שכתוב ביומן: כוננות תפיסת

מעוך שובך יונים בסיני: א) פרישת שובך יונים. ב) כוננות לגיוס מילואים עבור

שובך יונים. פה לא נאמר לוח זמנים. איך אתה מבין את המשפט הזה?

אלוף גונן: אני רוצה לאמר לך ר/א ידין. צריך להכיר את קציני

המבצעים, זאת העברית שלהם. אתה יודע מה? עכשו יצאה פקודה של מטה כללי על שחרור

מלואים, היא בקושי מובנת. רמת העברית היא כזו שלקחה את זה ולנסות לפרש למה

הוא החכוון קשה מאד, אם בכלל אפשר. לקחתי את מ היומן ואת רובו אני לא מבין.

את ההקלטות אני מבין.

ידין: אם אני רוצה להבין. אתה חזרת ב-0850 בערך לשם הספקת

לדבר עם אלכסט אחר כך קראת את קצין האג"ם שהיה נוכח שם ואמרת: אנחנו סכמנו שעד

5 או עד 4 לא מזיזים כוחות, מ-5 נזיז את שובך יונים אבל בינתיים לא מזיזים, בקו

הקדמי לא לפרוש ואתה אולי היית קורא מה שהוא כתב אולי לא אבל בינתיים חזרת למטכ"ל

והוא על סמך השיחה שלך נתן את הפקודה הזאת.

אלוף גונן: אני כשיטה כל הוראה שהייתי נותן למפקד יחידה ונתחתי

הייתי קורא מיד לקצין המטה הרלוונטי ומעדכן אותו בכדי שההוא ידע ויוציא פקודה

בכתב, זה שיטה. זה גם יותר טוב עם הזמנים. אותו דבר יצא אחר כך בכתב ב-1330.

ידין: לפני זה אנו עוד נגיע ל-1030. פה קרה משהוא בין

0830 ל-1030 אני חכף אגיע לזה. אתה זוכר ביומן הפיקוד תראה את הערך של 1030.

אלוף גונן: רואה.

ידין: מה זה להכניס פתאום לכוננות מלאה לשובך יונים.

אלוף גונן: זה לפי דעתי אותו דבר.

ידין: זה חזרה על הפקודה.

אלוף גונן: ביתר פירוט אולי. להכניס לכוננות ז"א לגמור נוהל קרב

ועדת החקירה - 10.2.74

א.י.

ישיבה פ"ד - בוקר

הער: אלוף ש. גונןידין: זה לא לבצע?אלוף גונן: ולא לבצע. אם כי לפי היומן את החסיבה העורפית הוא

יכול היה לקרב.

בדין: לפרוש בעורף אבל לא לקדימה.אלוף גונן: לקרב. אני באיזה מקום ^{מצאתי} בהזמר שעיינתי ולא מצאתי שום רמז

לכך ש-401 צריכה להתקרב לצד המזרחי של המיצרים. אם אני אמצא את זה זה סימן

לשובך יונים. עם התקרבות של החסיבה העורפית של 401 לצד המזרחי של המיצרים.

ידין: אולי אנחנו נגיע לנקודה הזאת עוד מעט. אני אשאל אותך

בענין זה שאלה. אני רוצה להבין, אם הבנתי נכון חכף נגיע לכעיה כן לקדם קצת

לקו המערבי או לא. אני חוזר כי זו נקודה מאד מאד חשובה לנו לא בקשר עם עוול

או לא עוול אלא להבין את החפתחות הענינים. אתה חושב שהפקודה שרשומה כאן

ב-1030 של שי אל גדעון כלאמרשל הפיקוד לאוגדה להכניס לכוננות לשובך יונים מלאה

זה למעשה פירוט נוסף של הפקודה הקודמת שלפי דעתך כאן מדובר לעשות את כל

ההכנות לשובך יונים אבל אין פה שינוי עקרוני ביחס לכנסה מיידית של כל שובך

יונים לפני שעה 1700.

אלוף גונן: יש פה דברים נוספים שזה הורדה ארתלריה, לבנות את הפלוגות

החשעיות, ז"א לבנות את יתרת הכוח. א

ידין: זה אני מבין, זה פירוט מה זה נקרא כוננות. אבל אין פה

הוראת ביצוע.

אלוף גונן: אין פה הוראה להזיז. לא. אני אחר כך אגיד את השיחה

השלישית שלי עם אלברט. אבל כאן אין הוראה להכנס מיד לשובך יונים אם זה מה

שאתה שואל.

ידין: ומענין קצין האג"ס כששאלו אותו בנקודה זאת הוא אומר:

זאת היחה הוראה לביצוע מיידית. אז אנחנו אמרנו לו העברית כך, טובה או לא טובה,

זה לא אומר את זה. הוא אומר אני מסכים אתכם אולי שהעברית לא טובה אבל זה מה

4755

שעדת החקירה - 10.2.74

ישיבה פ"ד - בוקר

העד: אלוף ש. גונן

שהתכוונתי.

ר/א ידין אני בטוח שהבחור לא זוכר את הערכת שלי

אלוף גונן:

אליו אמרתי אבל שקרן הוא לא, הוא פשוט לא זוכר.

הוא גם אמר שאינו זוכר שום דבר מזכורנו אלא הוא

לנדוי:

מפרש את הכתובים.

אני זוכר את השיחה שלי עם אלברט כי היא היתה דרמטית

אלוף גונן:

אתה משוכנע שזה לא לבצע.

יו"ר אגרנט:

זה לא עומד בסתירה להוראה הקודמת.

ידין:

לא. זה לא סיכום פרט לארתלריה... הוא אומר ליוכל
זה כן

אלוף גונן:

עוד כמה דברים: לחפוס את המיצרים צאצא פקודה לכיצוע.

על איזה שעה אתה מדבר?

ידין:

אותה שעה 1030.

אלוף גונן:

לחפוס את איזור המיצרים כמו בבוקר. מהוב. מה זאת

ידין:

אומרת כמו בבוקר?

כן. אם אני קודם אמרתי שיום שישי בערב בתתי הוראה

אלוף גונן:

לחפוס את המיצרים.

כלומר להמשיך להחזיק במיצרים, זה פירוש העברית הזאת

ידין:

כן. בהחלט.

אלוף גונן:

שלא יחשוב שבגלל השינויים הוא מפסיק להגן את המיצרים

ידין:

ממזרח.

מה שיש לי כאן זה הנייר שיצא ב-1330 בטלפרינטר כאמ

אלוף גונן:

למדנו את המסמך הזה טוב. מה שכתוב בטלפרינטר יש עו

ידין:

מילה נוספת. להכניס לכווננות להכניס. אבל לפי דעתך גם המשפט הזה שהוא למעשה רק

מסכס את הקודם אצא אין פירושו להכניס מיד אלא לפאי מה שסוכם מקודם.

כפירוש לא.

אלוף גונן:

4750

ועדת החקירה - 10.2.74

ישיבה מ"ד - בוקר

הערד: אלוף ש. גונן

א.י.

לנדוי: אני רוצה עכשו לשאול, לפי המצב ברגע זה אחרי השיחה

עם הרמטכ"ל ומתן הפקודה, אחרי השיחה הזאת מתי היתה צריכה להתחיל התנועה של החט

הערפית כדי שהיא תספיק להערך לשעה 1700?

אלוף גונן: בסביבות 2.

אני אמרתי לאלברט 2 כשהתכוונתי ל-5 כשהוא אמר לי

4 ואני הסכמתי לא סגרנו בדיוק מתי הוא יזיז.

לנדוי: אבל לפי זה הם היו צריכים להתחיל להזיז בשעה 1300.

אלוף גונן: 1300, 1330.

לנדוי: אבל האם הם התחילו להזיז כוחות?

אלוף גונן: אני מגיע לזה בעדות שלי.

יבין: אני בא עכשו לשאלה שאתה הרגשה כבר קודם, יש לנו צא

כיומן הפיקוד, ביומן האוגדה בערך באותם השעות, אולי קצת יותר מאוחר כוננות

לצפניה. האם הפקודה הזאת כוננות לצפניה היתה בניגוד לפקודה של שובך יונים במיגה

שהדבר נוגע ל-401? כי ביומן האוגדה רשום שברגע שהם קבלו את ההודעה לצפניה אז הם

שינו את ההוראות ל-401 שבמקום שהיא תלך ישר למיתלה או לג'ידי, מערבה, הם תכננו

אותה שהיא תלך בציר פדוי.

אלוף גונן: לפי מיטב הכרתי אין סתירה. אני באמת לזה התכוונתי

כשדברתי קודם על 460. ואני רוצה להסחמך על התחקיר של ראש מה"ד (העתק חחקיר) אם

לא קבלתם אותו אז אני אגיש לכם. כשהייתי עוד אלוף פיקוד הדרום הטלחי על מנדי,

מפקד 440, לחקור לי את היום הראשון. כי לעצמי רציתי לדעת מה בדיוק היה, מיד

אחרי המלהמה. והוא עשה חחקיר והוא כתב תיק ואגיש תיק זה לכם. שם יש סחירות,

בתיק, בין עדויות של מח"טים.

יו"ר אגרנט: מי בקש לעשות את התחקיר?

4757

ועדת החקירה - 10.2.74

ישיבה פ"ד - בוקר

הערד: אלוף ש. גונן

א.י.

אלוף גונן: מראש מה"ד אלוף מנחם מירון שהוא מפקד אוגדה 400.
התחקיר הוא על יום הראשון למלחמה, כלאמר יום שבת. הטלתי זאת עליו בכתב בכדי
שזה יהיה רשמי. קבלתי זאת אחרי כמה חדשים, בינתיים עזבתי את הפיקוד. עוד
דבר קרה ביום ג' שעבר התחילו הסיכומים בפיקוד הדרום. והדבר שאני הולך לאמר
עכשו עלה גם בסיכום.

אחרי כן ש.א.

ופה יש סתירה בין העדויות של המחטים. מחט 275 ומחט 14 אומרים
שאלברט עשה בבקר קבוצה פקודות ל"שובך יונים" ברפידים. וחוך כדי קבוצת הפקודות
היתה לו ממני שיחת טלפון, כך הם מעידים. דן שומרון, מחט 401 אומר...

היו"ר אגרנט: היתה לו שיחת טלפון איתך?

ש. גובן: כן. דן שומרון מחט 401 אומר שקבוצת הפקודות לא היתה על

"שובך יונים". אבל הוא אומר במקום זה, שהוא הציע שהצירים

של 401 יהיו הגירי, המיחה ודרך העפר שכיניהם ואלברט קיבל את זה. כך הוא אומר.

ירי: אני לא בפוח שיש לנו.

ש. גובן: אני אעביר העתק לוועדה.

היו"ר אגרנט: כל זה היה בתחקיר הזה?

ש. גובן: כן. אני אעביר העתק לוועדה. הוא אומר שהוא הציע לאלברט ואלברט

קיבל. אני מהעלם מי הציע או לא הציע, לי מספיק שאלברט קיבל.

החנועה של 401 בצירי הגירי והמיחלה זה בדיוק "שובך יונים".

לנדאו: האם זה לא צריך להיות ורומי בשובך יונים?

ש. גובן: לא, זה בדיוק שובך יונים. מה זה שובך יונים? ש-401 מקבלת

פיקוד על הגיזרה הדרומית, 140 במרכזית ו-275 בצפונית.

ירי: לנו יש עדות, אנחנו נבדוק אם מה שאמר אז ונצטרך לחקור אותו.

אתה מדבר על דן שומרון?

ש. גובן: כן. אני מדבר על דן שומרון. מחט 401 אומר בתחקיר ראש מה"ד...

(מצטט) .... על החטיבה להיות מוכנה לפעול בגיזרה הדרומית. אני

מציע למפקד האוגדה .....

ירי: באיזה שעה?

ש. גובן: זו הפקודה של הבקר.

ירי: אהא, בסדר.

שא
4759

- לסקרב : כאשר הפעילו אותה לשובך יוניס קטן?
- ש. גונן: אם 401 יורד, זה כבר לא קטן.
- ידין: אבל זה אמצע לקראת חמש?
- ש. גונן: אני חוזר כדיוק על מה שאמרתי. אני רציחתי ששובך יוניס
דיחפס אחרי שסיכמנו - ארבע.
- ידין: יש לנו, אם כך, עדות אחרת של דן שומרון.
- ש. גונן: אני מבקש סליחה, המושג הזה קטן לא היה מוכר לי. זה למדתי
אחרי המלחמה.
- לסקרב: אני לא שאלתי אם הוא מוכר לך. אני שאלתי על מונח שבו
משתמשים.
- ש. גונן: לא, לא, הפיקוד לא הכיר את המונח שובך יוניס קטן. כאשר
לם מסרו את תכנית שובך יוניס, עסקתי בזה כמה פעמים
במשך החודשיים וצצי, הציגו לי שובך יוניס אחד.
- לסקרב: אתה לא שומע אותו בפעם הראשונה?
- ש. גונן: לא.
- ידין: אני רוצה להבין בכל זאת, יש פה אי הבנה או סמנטיקה או שאני
עוד לא ירדתי. אלבטש כותב בניסוח שלו שהוא הכין לקבוצת
הפקודות כבקר: " לא נשתנה, שובך יוניס כתב עד 1700 ".
- לנדאו: אולי נשמע קודם על השיחה האחרונה.
- ידין: בסדר.
- ש. גונן: חזרתי למטכל. נקראהי. יצאתי שוב למטכל והיחה לי פגישה
אישיה עם הרמטכל בבור.
- לסקרב: באיזה שעה?

4760

כחוב פה שיצאתי ב-9, אני רק לא חושב שזה נכון. כחוב

ש. גונן:

פה שיצאתי ב-9 מבאר שבע. זה יכול להיות בין 9 ל-9 וחצי.

כאשר נפגשתי עם הרמטכל, הוא כבר היה בבור - באגם מכצעים, בסביבות 12.

שלוש שעות לוקח לטוס?

ידין:

לא, נסעתי. אין הפרש גדול בזמן, דרך אגב.

ש. גונן:

אז זה יוצא כשעתיים בערך?

ידין:

כשעה וחצי, ^{ידין:} אז נניח שהגיע ב-11, למה נפגש רק ב-12?

ש. גונן:

אין לי כאן רישום של השעות. אבל אני כאן רואה שלרמטכל

ש. גונן:

היה ב-11 "קדם" עם שר הבטחון.

ואחה לא הייתה נוכח?

ידין:

לא, לא הייתי נוכח. נפגשתי עם הרמטכל. יש לו לשכה בבור,

ש. גונן:

חדר קטן. הוא ישב עם האלוף יריב, הוא אמר לי: זהו, היום

בשעה שש פורצה המלחמה. עשינו בדיקה לחכנונים אופרטיביים. דיברנו על לוח זמנים

לאופנסיבה. ולוח הזמנים - אם אני לא טועה, אני מצטט מזכרון - לוח הזמנים

לאופנסיבה היה ליום ראשון בלילה צפניה, ליום שני בלילה "בן-חיל" (ז"א צפניה

מזרחב), שלישי בלילה ^{אם יהיו מילואים} צפניה נוכח לעשות "חחול מדבר". דיברנו על סיוע אויר.

ואני לא זוכר, אבל אני מניח שעדכנתי אותו בקשר לתכנית שובך יונים. חוץ כדי

ישיבה אצלו הכניסו לי פתק.

על גיוס לא דובר?

נבנצאל:

היתה כבר פקודת גיוס. פקודת גיוס הגיעה לפיקוד בין 9 ל-10.

ש. גונן:

מה הכניסו לך פתק?

היו"ר אגרנט:

הכניס לי פתק ראש הלשכה שלי, שקצין המודיעין שלי צלצל

ש. גונן:

ועדת החקירה - 10.2.74
ישיבה פ"ד - בקר
אלוף ש. גונן

ש. גונן: שרשמים שיחה שלמה בלי פסיקים ובלי נקודות.

היו"ר אגרנט: זה מהקלטות או לא?

ש. גונן: לא. הקלטות זה בסדר.

היו"ר אגרנט: אלה רישומים של מי?

ש. גונן: יושב סמל ורושם, והם מחלפים ביניהם. אז יש יותר

אניסליגנטיים ויש פחות, יש כאלה שמשחדלים יותר ויש כאלה

שמשחדלים פחות. יש לפעמים שיחות שלמות ששנים - שלשה אנשים מדברים והם רושמים

הכל יחד. אז צריך לשכת לפענח מי אמר למי מה.

לנדאו: הפקודה הזאת להכנס מיד ל"ספיגה" לא ביטלה את הפקודה

הקודמת להיערכות "שובך יוניס"?

ש. גונן: לא ביטלה. זו תוספת זהירות, כדי שאם היפחה אש - שלא יהיו

נפגעים.

ידין: ניתן להניח שבאותה שיחה עם - אתה אומר שאתה לא זוכר -

עם ראש המטה הכללי אתה אומר לו: הפקודות שאני נתתי

לאלברט או שסיכמתי עם אלברט, זה שניכנס לשובך יוניס ב-1600. ניתן להניח. לא

מחקבל על הדעת שהוא לא שאל.

ש. גונן: זה סביר, אבל אני את השיחה הזאת לא זוכר. אני זוכר ששאל

על הדברים האחרים ששוחחנו.

ידין: דיברתם יותר על המחקפה?

ש. גונן: את זה אני זוכר טוב.

ידין: זה אתה כן זוכר. אבל האם דיווחת לו על המצב?

ש. גונן: אני מניח, אבל אני לא זוכר.

היו"ר אגרנט: אתה אז דיווחת לאלברט, שהודיעו לך שהמלחמה תהיה קצרה?

ש"א
4763

.1800

ש. גונן:

אז, בשיחה הזאת אחרי?

היו"ר אגרנט:

לא, זה נשאר בתוקף. כלומר - אני לא מבנתי מהדיווח

ש. גונן:

- ואמן גם לא הבין - שהמלחמה מוקדמת באמת. הנחתי

שתהיה הרעשה ארטילרית ולא צליחה.

זה בדיוק עם הרמטכל שסיכמת מתי כל חציה תתאסף לצד השני

לסקוב:

תקרה - 08, 08, 09-09?

כן. באתי אליו כבר עם מצב מלחמה. בפיקוד ישבתי ועיבדתי

ש. גונן:

את המצב. חזרתי לבאר שבע.

בבאר שבע אתה עור יודע שהולכת להיות מיחקפת מנע של חיל

לסקוב:

האוויר בסוריה?

אני לא יודע שהולכת להיות. עובדה שהרמטכל הודיע שזה מה

ש. גונן:

שהוא הולך לדרוש.

כאשר דנת אצלו ב-12 או בבקר?

לסקוב:

בבקר.

ש. גונן:

וב-12 מה הוא אמר לך?

לסקוב:

אינני זוכר. נורא לא נוח לי שאינני זוכר.

ש. גונן:

אני אגיד לך למה, לי לא נוח שאתה לא זוכר. אחת באותה

לסקוב:

דעה שהכח הסדיר וחיל האוויר יכולים לבלום. ברור לך שכוחות

היבשה כפי שהם, בלי חיל אוויר, לא יכולים לבלום. אתה מיום ששי מדבר על כלימה, אתה

חוזר לפקוד ואתה לא יודע שה"קניג פין" של כל הענין איננו איתך.

זהו. כל הזמן הייתה לי הרגשה שיהיה לי חיל אוויר.

ש. גונן:

זה לא דברים שבהרגשה.

לסקוב:

ז"א - לא נאמר לי אחרת. ההיפך.

ש. גונן:

ש
476A

לסקוב: קשה לי להבין את דרך החשיבה שלך. אתה יוצא ודיברת עם הרמטכל על חיל אויר, אחת אומר פה. אצ הרמטכל פכר אז ידע? הוא לא ידע אם הוא יכול לעשות עוד. דיברתי איתו על חיל אויר, דיברתי איתו על סיוע אויר?

ש. גונן: כן.

לסקוב: אז אם חיל אויר הולך על העסק הסורי, לך אין סיוע אויר. או אם שינו תכניות של חיל אויר, ואתה מקבל רק סיוע אוירי, הגנה אוירית - אז אין לך את אותו הכח האוירי. בשביל לבצע את הבלימה?

ש. גונן: אין כאן סחירה.

לסקוב: אני לא מחפש סחירה, אני רוצה להכין עם איזה נחונים אתה יורד לפיקוד.

ש. גונן: אני בפרוש יורד עם הרגשה שיש לי לשש בערב.

לסקוב: אבל חיל אויר הולך על סוריה.

לנדאו: הוא עוד חושב על שש בערב.

ש. גונן: לי עוד יש מלחמה בשש בערב. אני יוצא מהמטכל לבאר שבע עם ידיעה על מלחמה בשש בערב. גם בפעם השניה.

ירין: אבל אני בכל זאת רוצה לקבל אישור ולא רוצה להשחמש במלה להקל או להכביד. זה אני מבין.

אחרי כן אא

ידין:

אני התרשמתי מדינני מסכ"ל קודמים, אינני יודע אם אתה היית/ נוכח שם או לא, אבל יש קו כללי. ההנחה היא שחיל השריון כפי שהוא פרוש, במקרה זה 300 טנקים, צריך להיות מסוגל לבלום כמה זמן, כמה שעות גם לי חיל אויר, אם חיל אויר באותו זמן אפילו בפיקוד דרום יהיה עסוק בשדות העופה, בבסיסי טילים. כלומר השריון צריך להיות מסוגל לבלום שיריון זמן מסוים לבדו, בלי סיוע ישיר של חיל אויר לשיריון.

זה נכון?

ש. גונן: לא כך אני הבנתי את שובך-יונים. אני הבנתי את שובך-יונים שהמרכיב

העיקרי הוא שובך-יונים + חיל אויר.

ידין: חיל אויר בסיוע ישיר לשיריון?

ש. גונן: כוודאי.

יש באן עניין של ההתראה. אף אחד מאקנו לא חשב לפני כן ש+ה+ת+ר+ + שהמלחמה חפרוץ בלי התראה של 48 שעות. היה ידוע ומוכן/ ^{מראש} שיש לנו 48 שעות. באותו יום הייתה לנו התראה יותר קצרה של 12 שעות, שהפכה להיות התראה של 6 שעות. וזאת הייתה התדרדרות של כל המצב.

אנחנו דרשנו מילואים לשובך-יונים, היכינו לגיוס שיבוא.

ידין: אני רוצה לחזור רגע לעניין חיל אויר. אני קורא בדיון, שאינני

זוכר אם היית/ בו או לא, אני יכול לבדוק, דיון במטכל על כחול-לבן,

באפריל. היית עדיין במטה?

ש. גונן: כן. באפריל 1973? הייתי ראש מה"ד.

ידין: היה דיון גדול עם ראש הממשלה, ב"בור" מציגים לפניך את כל הטכניות

של כחול-לבן.

ש. גונן: לא הייתי.

ידין: שם יש דיון בין הרמטכל לשר הבטחון. הרמטכל מסביר לראש הממשלה

מדוע הוא חושב שמה שהכינו, הצבא הסדיר, זה יספיק לבלום, פלוס כמובן

התראה. והוא אומר: הקדשנו כל כך הרבה כסף לחיל אויר, והוא יצטרך לחת את הדיווידנד.

על זה אומר לו שר הבטחון באותו דיון: "בשלב הראשון תשכח מחיל אויר, כי חיל אויר

יצטרך לספל בשדות החעופה ובטילים, והשריון בכוחות עצמו יצטרך לספל בשיריון הצולח."

4766

שאלתי אותה שאלה אח רב־אלוף אלעזר כשהיה פה, והוא אמר שאינו רואה סתירה בין שני הדברים האלה. אבל אחת אומר לי עכשיו, שאתה הבנת שבשלב הראשון של צליחה, חיל האויר כבר צריך להיות במצב של סיוע ישיר לשריון ולא רק שיפול בהיל האויר של האויב.

ש. גונן: בוודאי שכן. אני חוזר למה שאמרתי קודם על ההתראה. אם הצליחה היא

בעוד 48 שעות, יכול חיל האוירבעוד 48 שעות לסייע כולו, כי כבר

אין טילים. אני מתאר לי שזה מה שדרש אז רב־אלוף אלעזר מן השר, שברגע שחיה

התראה למלחמה יפעילו את חיל האויר נגד הטילים.

ידין: מכת מנע?

ש. גונן: מה שאני מנסה לומר הוא, שאם היום ק' והמלחמה בעוד 48

שעות, חיל אויר ב-48 שעות צריך להשיג עליונות.

אחה אומר שכל התכנית הייתה מבוססת מראש על זה שאוטומטית יאושר

לצבא שחיל אויר יחן מכת מנע?

ש. גונן: בהחלט כן, אם תהיה התראה.

לסקוב: ב-12 ברור היה שלא.

ידין: זה כבר בזיעכד.

נבנצל: זה עושה את זה אפשרי מבחינה פיזית, אבל האם זה מובטח שזה אפשרי

מבחינה פוליטית וכללית שהיל אויר יתחיל לפני שהאויב מתחיל? זה

מובטח בכל הנסיבות, וכל התכנית היו בנויח על זה שעוד לפני שהאויב מתקיף תהיה

מכה כזאת?

ש. גונן: כך בנו את חכנון שובך-יונים, שחיל אויר צריך ב-48 שעות להשיג

עליונות.

ידין: מש' או מק'?

ש. גונן: מק'. כך אני חושב.

לסקוב: אם זו מכת מנע, זה מק'.

ידין: אם זה מק', כאילו המטכל יוצא מהנחה אכסיומטית, שבכל תנאי ובכל

מקרה הממשלה חאשר החקפה מנע של חיל אויר

4767

לסקוב:

נדמה לי שבשובך-יונים ובסלע ק' שווה ש'.

ידין:

הלוואי והיה כך.

ש. גונן:

ק' פלוס 48 שעות, כשיש התראה, אם האויב צולח הוא יפגוש את סלע, לא את שובר-יונים. סלע יכול באמח לעמוד בלי חיל אויר, כמו שעמדנו.

אנחנו למעשה החזקנו במשך שבועה ימים את הקו עם סלע, בלי חיל אויר. כשאתאר את

המלחמה אראה שחיל אויר היה פעיל מעט מאד בפיקוד דרום, עד שלב די מאוחר.

ידין:

אתה עכשיו רוצה להגיד שהיה מצב שהבדיל בין שובך-יונים וסלע.

בסלע יש כבר כל האוגדות, אפשר להביא מילואים מאחור, אז הפיקוד

יכול להרשות לעצמו שחיל אויר יעסוק באויב. אתה אומר שראיתם בפניכם מצב שובך-יונים

בלי סלע?

ש. גונן:

שובך-יונים הוא שלב ראשון של סלע. הצגתי זאת.

ידין:

זאת אומרת שבשלב ראשון זה של סלע, נניח שהאויב מפחיע, אז

אוטומטיה חיל אויר צריך לסייע, או שאתה אומר שלא חשבו על אפשרות

שיפחיע?

ש. גונן:

אני אומר שלא חשבו על אפשרות שהוא יפחיע. זו בכלל חופעה חדשה.

לסקוב:

אבל היחה לבס התראה של 14 שעות, מיום שבת 04.30 עד 18.00.

איך משך זמן התראה זה, שהוא כמעט כלום, איך הוא מנוצל?

ש. גונן:

לא בדיוק. אצלנו זה היה מסביבות 00+ שבע בבוקר, ולא 04.30. אלוף

פיקוד הדרום קיבל את הידיעה על המלחמה בסוכות 7 ולא ב-4.30. זאת

עובדה. קראו לי למעלה, לא ידעתי למה. משבע עד 18.00 רציתי לנצל לנוהל קרב, ומהצהריו

לפרוש לקראת ערב. מה שקרה הוא שההתראה קוצרה והמלחמה התחילה בשתים.

לסקוב:

לקחת את ההתראה של ש' שווה 18.00, ובמקום ללכת מהזמן שקיבלת

את ההתראה, התחלת ללכת מ-18.00 אחורה בשביל לפרוש את הכוחות.

ש. גונן:

כן.

לסקוב:

זה היה שיקול שלך?

ש. גונן:

בפירוש כן.

לסקוב: אף אחד לא אמר לך: אל תעבור עכשיו ממצב ג' לשובך-יונים. יכולת

מיד לעבור לשובך-יונים.

ש. גונן: אמרתי שזו הייתה החלטה שלי.

לסקוב: זו נקודה אחת. נקודה שניה היא התפיסה שהכח הסדיר פלוס חיל

אויר והמילואים שנמצאים בשרות פעיל ~~בבלפא~~ הם יבלסון. אני חושב ש+

שבשתיים-עשרה, אם דיברת אם ראש המטה הכללי על סיוע אוירי, היה לך ברור, בין

אם הולכת להיות פעולת מנע נגד חיל האויר, ובין אם לא אושרה פעולת מנע אבל

לא הפכו אותה להתקפה/בסקביל ^{של חיל אויר} לפתיחה באש, מהי שלא תהיה, זה ענין של שינוי

בחימוש, אתה חוזר ועוד רואה את הנקודה שממנה אתה מתחיל לספור אחורה את שעת הש',

כיון על זה היה לך דיון עם מפקד 252, בין 17 ל-16. באותו רגע שהודעת התראה שציפית

לה של 48 שעות הולכת ומצטמקת, לפי מסכל ל-14 שעות, לפיך זה 9 שעות כי קיבלת את

זה בשבע, אתה עוד הולך מש' שלבם אחורה.

ש. גונן: כן. מה כאן לא מובן?

לסקוב: אני רוצה להבין את הדברים, איך הכוונות נעשית, איך משתמשים בזמן

הכוונות, ואיך מתכווננים לבלימה של כח סדיר בשעה שחלק מהסדיר

איננו אתך.

נבנצל: ההנחה היא שתהיה התראה של 48 שעות. סדר גודל כזה של 48 שעות

הוא רלוונטי לגבי גיוס. לגבי פעולה של חיל אויר, אם בכלל תהיה

פעולת מנע, זה ענין של שעות ספורות, של שלוש שעות, של שש שעות אם זה בשתי

חזיתות. ענין 48 שעות בכלל לא נכנס לזה. כל המושג של התראה של 48 שעות הוא

לצורך גיוס. זה דבר יחיד שדורש סדר גודל כזה של זמן. אז הנחה זו לא מוכיחה

שום דבר שההנחה הייתה שתהיה התקפת מנע של חיל אויר. על דעתי לא מתקבל כלל שכל

החכמה של המסכל הייתה בנויה על זה שמה שלא יהיה, אם ~~אם~~ מקבלים התראה שהאויב

עומד להתקיף, אנחנו נקדים אותו לנתקוף קודם.

4769

ש. גונן:

מר נבנצל, בכל דיוני המטכל פותחה הקונספציה הבאה: אנחנו מחזיקים את כל חיל האויר סדיר, אין בו כמעט מילואים פרט לחשלמות; מחזיקים את חיל היס סדיר מסיבוח אחרות, כי הוא מצומצם וקשה לאמן מילואים. חיל אויר סדיר מחזיקים כדי שאם תהיה הפתעה, נוכל לעמוד בה. אני מפתח עכשיו את החיזה שבלטה בכל דיוני המטכל. אנחנו משקיעים רוב האמצעים בחיל האויר כדי שיהיה לנו במקרה חירום. מקרה הרום כזה שהתראה לא תהיה מספקת, או שהמלחמה תהיה קשה, או... בנינו הרבה על חיל אויר. אני זוכר דיון מטכל - אני לא חושב שציטטתי כאן את הסטנוגרמה, אבל אם אתם עברתם על הסטנוגרמה אולי תזכרו דיון עם שר הבטחון, שם מדברים על ההקפה האוירית במקרה שנפתחת אש. אני אומר שם בדיון - אני לא זוכר מתי, אחפש בתיק ואמצא - אני אומר שהתקפה אוירית, אם תבוא לבד ולא יהיה אחריה "פולאו אף" של כוחות קרקע, היא חד פעמית עם הרבה אבידות, והיא מבוזבזת. לכן צריך שהצבא ידרוש מהממשלה אופציה, שכבוא ההקפה האוירית יהיה מיד אישור צליחה, כדי לעשות "פולאו אף" להקפה האוירית. שר הבטחון שם השיב, אחפש בהפסקה את הסטנוגרמה.

בסך הכל מה שאני מנסה להגיד, שאני הייתי סבור שיש לי חיל אויר בשבת בערב, שבניתי על פל חיל אויר בשבת בערב, ושהיה חסר לי בשבת וביום ראשון. ולמרות כל זאת, במוצאי שבת חזרנו לקו המים. ההתקפה הגדולה שלמעשה גרשה אותנו מקו המים לא הייתה בשבת אלא ביום ראשון בבוקר.

ידין:

אני לא רוצה להלאות אותך בסצנריו שראש המטה הכללי מציג לפני ראש הממשלה באפריל. צריך ללמוד את זה, לא בדיוק ברור לי מה קודם.

אולי אתה לא היית שם. שההבטחון+הפסקה+שם

ש. גונן: לא הייתי.ידין:

שר הבטחון מסכם שם ואומר: "אני רוצה לגעת בארבע נקודות. 1. בשאלת

הסצנריו, איך מתגלגל מה. מה שיכול לקרות, אם הם מחחילים בנסיון לצליחת התעלה לפנות ערב, באופן יסודי, מי שיטפל בהם זה לא יהיה חיל אויר ובמלחמה למנוע את הפלישה. עיקר המעמסה יכול להיות על השריון או כוחות של פיקוד הדרום. חיל אויר יעשה מה שיעשה וינסו להפציץ את חיל האויר ויגנו עלינו. בשלב ראשון

יעסוק בזה השריון, ויהיה שריון לצלוח את התעלה באותו יום ולמחרת. למחרת חיל אויר..

ש. גונן: סליחה, רב אלוף ידין...

ידין: הוא מדבר פה על חכניות גם להחקפת נגד.

ש. גונן: הוא מדבר על מערך פילואים מגויס?

ידין: כן.

ש. גונן: כאשר מערך המילואים מגויס, השריון יכול לעצור התקפה בלי חיל

אוייר. אני מדבר על שובך יוניס. כשהוא מדבר על צליחה, הוא מדבר על

מערך פילואים מגויס, וזה מה שעשינו כמלחמה הזאת, כאשר מערך המילואים הגיע -

ידין: הוא אומר: "מי שיטפל בפולש זה אריקעס הסנקים, חיל אויר למחרת

יחעסק בשריון". אתה אומר שזה סלע מלא.

ש. גונן: לפי הסצנריון.

ידין: זה אפריל 1973. זה כמעט הדיון האחרון שיש לנו.

4771

לפניכן רשמה אא

- 151 -

ועדת החקירה - 10.2.74

מט

ישיבה פ"ד

אלוף שמואל גרונן

לנדוי: האם לא היה ברור מראש שחיל האוויר יכול לתת סיוע רק אחרי שהוא השמיד את מערך הטילים, שזה כשלעצמו אופרציה מסובכת שנמשכת לא פחות משלוש שעות. זה היה ברור פה? ככה שלוש השעות הראשונות השריון עומד לבדו?

כן.

ש. גרונן:

בס בשובך יוניס?

לנדוי:

ש. גרונן: כן, זה הגיוני. זה אפשרות. אפשרות כזאת, אפשרות רעה. אבל אם אין אישור להחקפה מונעת מסיבות מדיניות, יש אפשרות כזאת, וזה לא סוד. השריון צריך לעמוד בזה. שלוש שעות, ארבע שעות.

לנדוי: אולי אפילו יותר. כי התכנית היחה קודם לתקוף את שדות החקופה של האויב, ואחר-כך ללכת נגד מערך הטילים. זה כבר עניין, אינני זוכר עכשיו, שש שעות?

זה סביר.

ש. גרונן:

זה בלי החקפת מנע, אני מבין.

הי"ר אגרנט:

4778

י.יכה פ"ד

שלוף שמואל גונן

זה במקרה הרע, כאשר אין אישור להקפת מנע.

ש. גונן:

אני מבין עכשיו. אני מבין מה אתה הבנת ואדע

א. ידין:

לשאל את הרמט"כל.

אני מסכים: אם יש התראה וכל הכוחות של המילואים

"סלע" או ב"שובך יוניס מלא", אם נמצאים בקו לקראת ה-0.

שובך * יוניס מלא זה סלע.

ש. גונן:

אני מתכוון גם לאוגדות המילואים. אם יש די

ידין:

זמן לכל העניינים האלה, אז יכול להיות ה-0 בכך,

שחיל האויר יתעסק בסילים, ואפילו.....זאת כרבע, וחיל אצאג השריון, האוגדו

מקבל על עצמו להחזיק את השריון של האויב עד שחיל האויר יוכל לסייע לו ישיר.

לעומת זה, אם הסיטואציה היא שהמלחמה מתחילה בלי המילואים, אלא רק הכוח הסדיר, אז

ברור שהעדיפות היא זאת, שחיל האויר חייב לסייע לשריון לבלום את השריון.

כך הבנתי.

פרט לכמה שעות. אם במקרה הרע, אם אין החקפת מנע,

ש. גונן:

אבל כקונצפציה זהו ההבדל בין שני המצבים?

ידין:

אני אומר יוחר מזה. אני אומר: אני הבנתי שהמרכיב

ש. גונן:

העיקרי בשובך יוניס הוא חיל האויר. לא רק שהוא חשוב, אלא מרכיב עיקרי. כך

גם ציטטתי מהסטנוגרמה של דיון המט"כל.

4773

מט

- 153 -

ועדת החקירה - 10.2.74

ישיבה פ"ד

אלוף שמואל גונן

דבר זה בלי מכת מנע, כן?

היו"ר אגרנט:

כן.

ש. גונן:

עכשיו אני מביין. זה לא מכת מנע. אתה אומר שאם

לבינן:

יש עיכוב, אז לקראת ה-ש, לא חשוב מי מתחיל,

אנחנו נמצאים כבר עם 2 - 3 אוגדות שריון. ואז הבעיה לא אקוטית כל כך

בשעות הראשונות, כי השריון הזה,

אני רוצה להזכיר, שהייתי כל כך חרד לזה, ששיניתי

ש. גונן:

את שיטת ההסעים בפיקוד דרום. צירדתי מ-6 ימים

לשלושה. ע"י שריון מובילים לשרשראות, הזכרתי את הפקודה. כלומר: לא רציתי

להשאר ששה ימים בלי מלואים.

לא רצית להיות במצב כזה.

ידין:

לא.

ש. גונן:

כלומר, אם מי שהוא ביום ששי נותן הערכת מצב,

ידין:

בדרגים יותר גבוהים מהפיקוד, נותן הוראה של

ביום מלא של הצבא הסדיר, כמו שהיה ביום ששי במצב ג'. עם חיל האויר כולו

מגוייס, כולל המילואים, זה המצב שצריך להבטיח בלימה. זה מדויק או לא מדויק?

עם חיל אויר מלא.

ישיבה פ"ד

אלוף שמואל גונן

עם חיל אויר מלא להבטיח בלימה עד שהמילואים
יתקייסו? - כן.

ש. גונן:

בלימה, פירושן להרוג את האויב על קו המים.

לסקוב:

או על קו המים או על הסוללה מהצד השני.

ש. גונן:

אנירוצה להוסיף: לו היום הייתי נשאל, הייתי

אומר שזה לא מספיק. כי אחר-כך כאשר אני מדבר על הפתיחה במלחמה, אני
אמסור סקירה מה לדעתי קרה, והטעות הגדולה שלנו הייתה לא בקונצפציות השונות
כזו או אחרת, עם שגיאות, היו שגיאות. הטעות הגדולה הייתה בהערכת האיכות
של הלוחמים המצויים. זה מה שקרה לנו.

של המצויים?

כיו"ר אגרנט:

כן. היו להם מאסות כל השנים. אנחנו הצלחנו

ש. גונן:

עד אוקטובר 1973, הצלחנו לשבור - הייתי אומר

בשפה ציורית - את החלק הקדמי של המאסות. הצלחנו לשבור, בכוח, בקרבות קשים,
את החלק הקדמי של המאסות, והמאסות התמוטטו. כאן שברנו את החלק הקדמי של
המאסות, ושום דבר לא התמוטט. אם השאלו את אנשי המודיעין בעניין שבועיים,
לקחנו הפעם 8000 שבויים. יותר מאשר בכל המלחמות הקודמות. במלחמות קודמות
היו לנו מח"טים, עם חטיבות בשבי, מג"דים עם גדודים בשבי, מ"פים עם פלוגות
בשבי, אבל היחידה המצרית לא התמוטטה פרט לגדוד קשר.

ישיבה פ"ד

אלוף שמואל גונן

רוב השבויים שהיו לנו הפעם זה היה כבר
אחרי הצליחה, של ארמיה 3.

ידין:

כמה קרבות עשינו לפני זה?

ש. גונן:

נשאלתי כמה שאלות שלא ענית.

אולי תעשה אח זה בישיבה הבאה.

הי"ר אגרנט:

ההמשך יהיה ביום רביעי אחרי-הצהריים.

יש בעיה עם יום רביעי. ביום רביעי אחרי-הצהריים

ש. גונן:

זה טוב, אבל ביום ג' מחילים הסיכומים

הצה"ליים. פיקוד דרום מציג ביום ג'. אני ביום רביעי אוכל להיות. אבל

אם זה יימשך, זה יכול לקרות, שפיקוד דרום לא ייגמר.

ביום רביעי אנחנו מבקשים שחיה כאן.

הי"ר אגרנט:

(נעשה עכשיו הפסקה)